Türi valla ajaleht
8. veebruar 2024
nr 2 / 937

www.tyrirahvaleht.ee

Arutelu linna tulevikust tõi kokku suure hulga huvilisi lk 2

Türi-Toril on kirjas üle 160 paatkonna lk 3

Minu kool - Valge Maja 100 lk 5

Türi saab 25. korda kevadpealinnaks lk 6

Eakate selts Pihlapuu on juba 5aastane lk 9

Türi Rahvaleht

LÜHIDALT

Türi pääses kolme noortesõbralikuma omavalitsuse hulka

Türi valla esindus osales 31. jaanuaril 2023. aasta noortesõbralikuma omavalitsuse nominendina Tartus toimunud noortevaldkonna tunnustuskonkursi galal „Noorte Heaks Tänu".

Haridus- ja teadusministeerium koostöös haridus- ja noorteametiga tunnustab igal aastal üleriigiliselt noortevaldkonna silmapaistvaid inimesi ja organisatsioone, kes on valdkonda panustanud, algatanud uusi tegevusi ja mõjutanud valdkonna arengut kohalikul, maakondlikul, üleriigilisel või rahvusvahelisel tasandil.

Sedakorda esitati tunnustuskonkursile kokku 132 kandidaati 11 erinevas kategoorias.

Aasta noortesõbralikuma kohaliku omavalitsuse kategooria kaheksa kandidaadi seast olid nominentideks Viljandi vald, Võru linn ja Türi vald.

Aasta 2023 noortesõbralikumaks omavalitsuseks pärjati Viljandi vald.

TR

JÄRGMINE TÜRI RAHVALEHT ILMUB 7. MÄRTSIL

2. veebruaril tunnustati kontsertklubis Garaaž koduvalla tublimaid sportlasi ning kultuuri- ja raamatukogutöötajaid. Jagati trükisooja raamatut „Türi spordiklubide liidu ESIMENE VEERANDSADA", tunnustati koostööpartnereid ja kolleege. Suure tunnustamise vahele vaadati tantsulisi etteasteid ning loomulikult söödi ka kooki. Pildil tervitab külalisi Türi kultuurikeskuse direktor Ülle Välimäe.
FOTOD: TEET REIER

Aasta missioonniinimene tuleb Kärust

2. veebruaril kuulutati välja kodanikuühiskonna aasta tegijad ja aasta vabatahtlikud. Tunnustused kaheksas kategoorias andis üle Eesti Vabariigi president Alar Karis.

2023. aasta missioonniinimeseks kuulutati dokumentalist, Järvamaal Türi vallas elav Käru kultuurielu edendaja ja kohaliku muuseumi rajaja Aljona Suržikova.

Käru muuseumi eestvedajana on Aljona mäluasutuse töösse kaasanud kohalikke inimesi - muuseum töötabki vaid vabatahtlike toel.

Muuseumi kogust leiab üle 200 lastekäru, mida jõudumööda taastatakse. Aastas külastab muuseumi mitu tuhat inimest. 2021.–2022. aastal juhtis Aljona projekti „Naised lükkavad", mis tõi publiku ette loengusarja olulistest naistest kultuuriajaloos, näituse naiste õiguste arengust ja saatesarja Raadio 4 eetris.

Fotol on Aljona Suržikova vastu võtmas tunnustust Türi valla aasta tegu 2021. FOTO: TEET REIER

Aedlinnakohvikute päev kutsub osalema

2. juulil tähistab Türi linn oma 98. sünnipäeva aedlinnakohvikute päevaga.

Türi linna sünnipäeva tähistamine õigel sünnipäeva päeval on traditsioon, mida me ei muuda ka sel aastal ning kõik, kes on harjunud 2. juulil Türile tulema, ei pea ka sel aastal pettuma.

Kohvikute seas soovime näha ja leida midagi lastele, midagi veganitele, on neid, kes otsivad spetsiaalselt suppi ja neid, kes eelistavad liha või hoopis midagi magusat. Vaheldust pakuvad ka kohvikud, kus pearõhk hoopis heal muusikal, näitusel või sportlikel jõukatsumistel. Leidke oma kohvikule oma nägu!

Sel aastal saab 100aastaseks endine Türi aiamajandusgümnaasium ja Türi gümnaasiumi algklasside maja, tänane vallamaja ja raamatukogu. Türi inimestele tuntud kui Valge Maja.

Valge Maja 100. sünnipäevale pühendatud ajastupidu toimub 2. juuli õhtul. Sellest tulenevalt palume arvestada, et kohvikute lahtiolekuagade põhirõhk jääks päeva esimesse kahte kolmandikku.

Ajastupidu Türi vallamaja juures saab hoo sisse kell 18. Kui on neid, kes soovivad oma kohviku aga hoopis vallamaja juures ajastupeol avada, andke endast julgelt märku!

Kui tunned, et tahad Türi linna sünnipäeval külastajaid oma ühepäevase kodukohvikuga rõõmustada, siis palun anna sellest märku hiljemalt 8. maiks aadressil triin.parna@tyri.ee.

100
1924 2024
Valge maja

TOIMETAJALT

Pirtsakas printsess ja tusane talv – Eesti rahva ennemuistsed lood

Seda loetelu saaks soovi korral lõpmatuseni pikendada. Aga kas need on ikka ennemuistsed lood? Pigem ajakohased ja tänapäevased, kui vaadata, mis ümberringi meie igapäevaelus toimub, ladvaõuntele mõeldud poliitikat ma ei julge mainidagi. See, mis seal kusagil üleval ja kaugel toimub, leiaks aset otsekui teises dimensioonis või lausa ulmeloos.

Aga olgem ja jäägem selle kõige juures ikkagi positiivseks: ida poolt meile saabunud käredama külma jäine valitsusaeg sai lõpuks läbi. Läbi sai ka õpetajate streik, sest nagu võluväel leiti peale päevi ja nädalaid kestnud otsinguid lõpuks need miljonid. Kogemata juhtusin nägema ühte teledebatti, kus võimuliit ja mittevõimuliit klaarisid suhteid (tegelikult peaksid need saated olema piiranguga - kes pole kümmet aastat kõrgemas poliitikas olnud, nendele on vaatamine keelatud, sest aru nad nagunii ei saa). See oli nagu lõputu pinksimäng: raha pole, on küll, ei ole, aga ma tean, kuidas leida, raha ikka pole ehk siis vana hea klassika, kui enne oli kõik üle, kuda siis nüüd kõik puudu on? Jällegi ulme, onju.

Niipea, kui streik läbi sai, nii polnudki enam uudistes suurt millestki rääkida. Telesaated ja debatid jäid sisult lahjaks ja pidid suunduma uutele otsingutele. Aga mida sa otsid, kui positiivset pole. Seda ju ei hakka kuidagi kõva häälega kuulutama, et nüüd me olema tõesti Euroopas esirinda tõusnud, lausa esimeseks vist. Meil on kõige kiirem ja kõrgem inflatsioon. Meie oma viie protsendiga teeme lätlastele-leedulastele pika puuga ära: nende üks protsent on nagu kärbsekaka meie suursuguse musta augu kõrval. Põhjanaabrite null koma seitsmekümne viiest ei maksa mitte juttu tehagi.

Kuhu me siis niimoodi jõuame? Üks on täiesti kindel, kevadesse. Tähetarkade ennustuse kohaselt saabub astronoomiline kevad meile tänavu 20. märtsil kell 5.07 ehk siis keset kõige magusamat uneaega. Seoses sellega võttis kevade vastuvõttu ja haldamist korraldav Kevadpealinna toimkond enamushäältega vastu tähtsa otsuse: keerata kella. Nii saabub kevad Türile sedakorda mitte öötundidel, vaid sama päeva õhtul, kui kellaosutid näitavad seitse null viis. Siis on kõik oodatud Türi kultuurikeskuse juurde tavapärasest pisut pidulikumale vastuvõtule, mis seekord on tavalisest ümmargusema numbriga - KEVADPEALINN 25.

Väljas on veebruar, aga teatavasti on see väga lühike kuu ja kohe ongi käes märts, esimene KEVADKUU.

TEET REIER

NÄDALA PILT

Ülemaailmse vähipäeva puhul süüdati 4. veebruaril Türil lootuse küünlad kõigile, kes vähiga kokku on puutunud. Küünlad süüdati kultuurikeskuse pargis purskkaevu ümber. FOTO: TEET REIER

Käru kiriku teated

Käru koguduse juhatus annab teada, et kauane hooldajaõpetaja Teet Hanschmidt (pildil) on alates 22. veebruarist 2024 siirdumas emerituuri. Ta on teeninud meie kogudust 22 aastat: aastatel 1993–2000 ja 2009–2024.

18. veebruaril kell 14 toimub Käru kirikus tänujumalateenistus pihi- ja armulauaga viimast korda õpetaja Teet Hanschmidt´i teenimisel. Kaastegev Kaarel Kroonmäe trompetil. Kaetud on kohvilaud. Olete oodatud!

Arutelu linna tulevikust tõi kokku suure hulga huvilisi

29. jaanuaril arutleti Türi kultuurikeskuse seminariruumis teemadel, mis puudutavad Türi linna arengut ja erinevaid planeeringuid. Huvi ürituse vastu oli suur: kodukoha tuleviku üle arutlema ja tema käekäigu kohta infot saama oli tulnud üle neljakümne huvilise. Lisaks aruteludele otsustati, et sarnased kokkusaamised peaksid tulevikus olema regulaarsed.

TEET REIER

Erinevate teemade käsitlemist juhatasid Türi vallavalitsuse ehitus- ja keskkonnaspetsialist Inga Kärg ja Türi kogukonnaseltsi eestvedaja Aili Avi. Samuti said sõna vallavanem Sulo Särkinen, abivallavanem Elar Niglas ja ettevõtja Reelika Marrandi.

Räägiti ja arutleti järgmistel teemadel:

Türi valla rohevisiooni loomine
Prügi sorteerimine
Türi linna arhitektuurikonkursi „VÕNGE“ edasised tegevused
Türi aiaideede park
Türi põhikooli toidusalu
Türi vallavalitsuse hoone esise korrastamine
Tehisjärve ja selle ümbruse uus detailplaneering ja uuendamine
Jaama ja Koidula tänava rekonstrueerimine ja Kooli pargi korrastamine
Kõrghaljastus ja metsade majandamine

Aili Avi, Türi kogukonnaseltsi eestvedaja: Kohtumine näitas, et huvi on suur nii otse kuulda kui ka kaasa rääkida. Kohapeal sai panna nime kirja, kui sooviti olla mingi konkreetse teema juures ka edaspidi aruteludesse kutsutud.

Päris hulk nimesid tuli ja selline otsekontaktis kaasamine on lootustandev, et ideed ja tööd on rohkemate inimeste nägu ja nende toetusel tehtud. Jäi kõlama, et kõikidest idees- ja töösolevatest tegemistest on vaja rohkem infot. Aga minu rõõmuks oleme punktis, kus saame aru, et on vaja sõnastada ka rohevisioonilised pidepunktid.

Olgu selleks kasvõi näiteks edaspidi loodavate kõnniteede kivikate, mitte asfalt (Vabaduse tänava hea algatus); kõrghaljastuse pikem plaan; mõistlik parklaalade jaotus kesklinnas nii, et inimene oleks rohkem fookuses kui autod („Võnge“); rohevisioon annaks pidepunktid ka koolitoidule, sündmustele jne.

Meil on nii äge vald ja Türi linn koos sellega. Rohevestleme ikka edasi, tuleb saada veel kokku, et juba konkreetsemate teemadega süvitsi edasi minna. Kutsun üles ka enda vahvatest aedadest märku andma Türi Kogukonnaseltsile, kes korraldab Rohevesti (5.–6. juulil Konna majas ja Türil) - plaanime vahvat rattaretke Türi eristiililistesse aedadesse. Elagu aedlinn Türi!

Marian Nummert, permakultuuri koolitaja: Kohtumine tekitas sooja tunde, et türikatel on jõudu ja tahtmist elada kevadpealinnale ja Eesti aiapealinnale kohast elu - liikuda kaasa ja vedada eest loodusega arvestavat lähenemist nii avalikus- kui eraruumis. Meil on väljakutseid ja keerukusi, aga meil on ka ühendavat ja toetavat. Tundub, et uue hoo saab sisse rohevisiooni sisustamine ning lootus on, et siis on meil midagi, kust inspiratsiooni ammutada ning millele toetuda igapäevaste haldus- ja arenguotsustuste tegemisel. Ma olen lootusrikas ja tunnen rõõmu, et olen koos perega just Türile kolinud!

Esmaspäeva õhtul toimunud kohtumine oli minu arvates hästi õnnestunud üritus. Meil on erksaid ja hoolivaid kaasamõtlejaid igal teemal, aga infovahetus on olnud puudulik. Sellistel aruteludel osalevad enamasti samad inimesed, aga sel korral oli rõõm näha ka uusi nägusid.

Ele Schiff, Türi halduse aednik: Mina pean oluliseks inimestele selgitada, mida ja miks meil tehakse või tegemata jäetakse. See aitab vältida asjatuid pingeid ja samas ka leida uusi lahendusi. Tublide inimeste kooskõlastamata tegutsemine tekitab meist juhusliku ja killustatud mulje. Loodan, et aja jooksul tekivad reaalselt toimivad koostöögrupid, kes suudavad välja töötada mingisugusedki läbivad põhimõtted, millest saaks igapäevaste toimingute planeerimisel lähtuda. Minule oleks see tööalaselt suureks abiks.

Sageli rõhutakse nostalgiliselt Türi linna algusaastate edenemisele ja nõukaaegsele aianduslikule arengule. Aga sealjuures unustatakse ära, et kõik see toredus tuli tänu kodanike, ettevõtete ja linnavalitsuse ühistele pingutustele. Kahetsusega tunnen, et meie elanikud, ettevõtted ja omavalitsus on justkui kaotanud sideme, mida on väga vaja, et Türi parim külg esile tuua. Kevadpealinna toimkond püüab igal kevadhooajal kõiki kokku liimida. Ehk on tõhusam, kui vallavalitsuses tegeletakse sellega pidevalt ja süsteemselt.

Urmas Haug, türilane: Me oleme loomas kavasid, plaane ja visioone, mis määraks meie suuna järgmiseks kümneks aastaks. Mis sai eelmistest kavadest? Kas enne olid ka kavad, kas uued kavad jätkavad valitud sihil või hakkame kõike ümber tegema? Kes teeb kava, kas kunstnik või insener? Türi vallale on vaja rohevisiooni.

Prügi teemas jääb kõlama väide, et avalike konteinerite arvu on plaanis tugevalt vähendada, sest kõige õigem oleks prügi sorteerida selle tekkekohas. Äraandmine toimuks igal kinnistul eraldi: pakend, papp – kilekotis; talviti ka biolagunevad jäätmed – kilekotis. Äraandmine on väga odav - ainult 30 senti. Tegelikult saab inimene ise ka oma prügimajandust juhtida, jälgides, mida ta poest ostab. Kas ikka tõesti?

Prügiauto sõidab kilekotis oleva paberinutsaku järele tellimuse peale, saab selle eest 30 senti miinus maksud ja see on roheline lahendus!? Silmanurgast jälgides ja mitte väga kursis olles näen, et oma ainukesele väikesele maalapile külvame kevadel vilja, suvel kutsume naabri seda kartulimuldajaga harima ning sügisel avastame, et sel aastal herneid ei saanudki. Juba õpetaja Laur ütles Tootsile, et kui tervet rehkendust ei jõua, tee pool, aga tee ise. Ma leian, et peaks olema see keegi, kes hingega jälgiks ja vastutaks selle eest, et me oma tormamistuhinas ära ei unustaks, kus me oleme, kus on finiš ja kuidas sinna jõuda. Meil pole raha, et teha hästi, üle ja ümbertegemiseks aga peame leidma.

Kui sipelgad on suutelised tegema hiiglasliku pesa, siis küll suudavad türikad ka oma linna teha ühe rohelise „Võnke“.

Sulo Särkinen, vallavanem: Olin meeldivalt üllatunud, et osalema tuli niivõrd palju inimesi. Rääkisime mitmetel teemadel ja tõesti, paljudel neist puudub oma arengudokument. Leian, et meie vallas peavad olema seatud sihid kõrgemale ja kaugemale ning plaane tuleb teha koostöös.

Leppisime arutelude käigus kokku, et selliseid suuremaid kohtumisi teeme kaks korda aastas ja kes soovis, sai oma nime kirja panna, et edaspidi olla kaasatud kitsamatesse teemadesse. Prügi teema küttis kirgi, aga tõi ka ettepanekuid. Samuti on Türi linna elanikud alati kaasa rääkinud haljastuse osas. Siinkohal soovimegi koostada kindlad kavad nii teedevõrgu, parkide, kõrghaljastuse kui ka rohevisiooni kohta, et oleksime ühises infoväljas. Nüüdseks oleme koostöös paika pannud, kuidas me edasi oma linna ja valda arendame.

Aitäh osalemast ja uute kohtumisteni!

Oisus arutleti kogukonnakeskuse ja kooli teemadel

21. jaanuaril arutleti Oisu rahvamajas teemadel, mis saab Oisu rahvamajast, lasteaiast ja koolimajast. Kas kasutada olemasolevaid hooned või minna täiesti uue ja kõike vajalikku sisaldava kogukonnahoone ehitamise teed? Mõttetalgud kutsus Retla-Kabala kooli eestvedamisel kokku Türi vallavalitsus ja lisaks valla esindajatele oli kohal ligi nelikümmend inimest.

TEET REIER

Alljärgnevalt väike kokkuvõte pooleteisttunnisest arutelust kogukonnaliikme Mikk Otsuse ja vallavanem Sulo Särkineni poolt.

Mikk Otsus: 21. jaanuaril kutsus Türi vald Retla-Kabala kooli hoolekogu initsiatiivil kokku arutelu, mis saab Oisu õppehoonest ja rahvamajast? Kohal oli umbes 40 inimest ning esimest korda minu Türi vallas elamise ajaloos oli tegemist ka päriselt aruteluga. Arutelu käigus tekkis kolm võimalikku suunda, mida saab edasi arutada.

Esimeseks variandiks on teha kogukonnakeskus, mis hõlmaks kooli, lasteaeda, raamatukogu, rahvamaja, õpilaskodu ja muid vajalikke teenuseid ning ringitegevust, mida Oisus pakutakse. Teiseks variandiks pakuti välja, et rahvamaja ja koolihoone jäävad eraldi ning remonditakse ja ehitatakse ümber vajadustele vastavaks. Koolihoonesse jääks raamatukogu, kool, lasteaed ja noortetuba ning rahvamaja vajaks ümberehitust, et saada juurde funktsionaalseid ruume, kuhu tekiks muud vajalikud teenused.

Kolmandaks versiooniks oli kooli, lasteaia ja raamatukogu jaoks teha juurdeehitus rahvamaja juurde ning koondada teenused sellesse hoonesse.

Minu põhiliseks murekohaks on muidugi selle ilusa jutu taga, kas me oleme suutelised valima välja parima plaani ja selle ka lähiaastatel ellu viima. See teema on väga ajakriitiline. Valla rahaline seis on nagu ta on ja projektide kirjutamine vajab sellise projekti puhul oluliselt rohkem teadmisi ja oskusi, kui meil vallas täna pakkuda on.

Oisu piirkonda ei ole viimase kümne aasta jooksul tehtud üldse investeeringud, pigem on pidevalt teenuseid ja ka raha ära võetud, mis jätab selle piirkonna tugevalt vaeslapse rolli. Nüüd on vaja kiiremas korras alustada tegutsemist ning teha ära arengukavasse sisse kirjutatud asjad ning tuua ka kindlust meie noortele peredele, et nende lapsed saavad Türi valla lõunapoolses tipus kvaliteetse hariduse, kodanikele, et kõik vajalikud teenused on olemas selliselt, et see ei koorma maksumaksja rahakotti.

Ise pooldan pigem uue kogukonnakeskuse ehitamist, mis koondaks teenused ja annaks võimaluse ettevõtluse tekkeks ja arenguks. Peame mõtlema tulevikule ja looma keskkonda, mis on läbimõeldud ja tulevikule orienteeritud. Sellised investeeringud peavad ka kõnetama meie lapsi, et nemad sooviksid tulevikus kodukohta naasta ning oma pered siin luua. Oisu õppehoone on aleviku süda, mida peab iga hinna eest hoidma ja arendama. Ilma lasteaia ja koolita kaob aleviku identiteet.

Valla poolt lubati, et järgmine kohtumine ja arutelu toimub märtsis 2024.

Sulo Särkinen: Retla-Kabala kooli hoolekogu ettepanekul kutsusime kogukonna liikmeid arutlema piirkonna tuleviku teemadel. Rõõm, et osales umbes 40 kohalikku, kes arutasid, mõtlesid kaasa ning andsid erinevat sisendit. Teame, et riigi poolt on ettevalmistamisel maapiirkondadesse kogukonnakeskuste loomise toetusprogramm, mille raames saame ka meie toetust küsida.

Kogukonnakeskuse eesmärk on optimeerida pindasid, liita kogukonda, pakkuda mitmekülgseid teenuseid ja võimalusi nn ühe ukse poliitikast lähtuvalt. Esimesel kohtumisel tekkis mitmeid kombineeritavaid ideid, kuidas liita valdkondade üleselt erinevaid valdkondi ja teenuseid. Kooli ja lasteaia liitmine on iseenesest mõistetav ja jätkusuutlikkuse tagamiseks hea mõte, millega edasi minna.

Põhiteemaks kujunes aga rahvamaja säilitamine hoonena, mis kahjuks ei pruugi sobituda kogukonnakeskuse toetusmeetmega. Sellekohaselt peaks tekkima täiesti uus hoone, mis kaasaks endas rahvamaja, kooli, lasteaia jm kogukonnale vajalikke teenuseid. Ootame sellekohase informatsiooni ära ja seejärel saame koos kogukonna inimestega otsustada.

Proovime leida lahendusi, et säiliks rahvamaja hoonena, kuhu juurde lisandub kogukonna hoone lasteaia, kooli, noortetoa ja raamatukoguga. On võimalusi ka teistest riiklikest ja Euroopa toetusmeetmetest lisarahastust taotleda, kuid need keskenduvad pigem majade välisilme, soojustuse ja küttesüsteemide renoveerimisele.

Soovime leida lahenduse, mis kaasaks endas erinevaid eluetappe ja valdkondi ning oleks järgmisel veerandsajandil Oisu piirkonna uhkuseks. Järgmise kohtumise kutsume kokku kevadel, kui oleme kaasanud selliste teemadega kursis oleva arhitekti, kes aitab meil konkursiks sisendi ettevalmistamisel. Seejärel korraldame arhitektuurikonkursi, mille raames soovime näha erinevaid väljundeid ja uusi ideid, et valida välja kõige sobivam lahendus Oisu piirkonna inimestele.

Täname kõiki kaasamõtlejaid ja oodatud on ka edaspidi kõik ideed, et koos parima lahenduseni jõuda.

Türi-Tori kiirlaskumisel on kirjas juba üle 160 paatkonna

XIV Türi-Tori kiirlaskumisele, mis tänavu sõidetakse 13. aprillil on ennast 1. veebruari seisuga registreerinud juba 161 paatkonda.

TEET REIER

Türi-Tori kiirlaskumise peakorraldaja Märt Maipuu sõnul on hetkel kirjas 161 paatkonda, neist 13 tulemas väljastpoolt Eestit. "Kõige rohkem osalejaid on matkadistantsil Kurgja-Tori, kus on kirjas 79 paatkonda. Palju ei jää maha ka põhidistants Türi-Tori 65 paatkonnaga ja kõige vähem osavõtjaid on kirjas pikal, 104 kilomeetrisel Paide-Sindi distantsil, hetkel 17," rääkis Maipuu.

Ta lisas, et populaarseim paadiklass on praegu kahesüst K2, kus kokku on rajale tulemas 54 kahest süsta, seda nii meeste kui naiste arvestuses ja kõikidel distantsidel. „Neile hingab kuklasse klassidest ühesüst K1, kokku on hetkel kirjas ja rajale tulemas 47 süsta. Kaheseid kanuusid on hetkel kirjas 26, kuid see seis ei ole kaugeltki veel lõplik. Suuri kummipaate ehk RAFTe on hetkel kirjas 19. Kirjas on ka 12 aerulauda ja paar kolmest kanuud."

„Statistikast veel: kõige vanem osaleja on hetkel kirjapandutest 73aastane Jiri Choros Hron Tšehhist, natuke jääb talle alla 69aastane Michael Kaplan Austriast. Umbes-täpselt kolmandik võistlejatest on

naised. Stardinimekirjas number 1 all leiame ka mulluse 1600 km pikkuse Yukon 1000 üldvõitjapaari Anette Baum - Linda Tetsmann," lisas Maipuu.

Täpsema info nii osalejatest, kui üritusest leiab kodulehelt: www.tyritori.ee

Laupa kooli uudishimulikud said presidendilt kiita

Uudishimu on see, mis nii väikesed kui suured inimesed tegutsema paneb ja teadmiste juurde juhatab. Nii tuligi Eesti Vabariigi president Alar Karis õppeaasta algul välja toreda mõttega korraldada novembris koolides ja lasteaedades uudishimupäev.

Toredast ideest haarasid kinni nii Laupa kool kui kooliga ühe katuse all asuv Laupa raamatukogu.

17. novembril oli koolimaja tavapärasest rohkem saginat täis: viis erinevat uudishimukeskust ootas igal vahetunnil külastajaid nii raamatukogus, kooli saalis, võimlas, mõisatoas kui koridorides. Igas keskuses pakuti teadmisi kindlal teemal: ajalugu, loodus, sport, teadus. Uudishimutsema ja uusi tarkusi saama olid oodatud nii noored kui täiskasvanud. Kogu seda saginat hoidsid ohjes kooli teise ja kolmanda kooliastme õpilased-mängujuhid.

23. jaanuaril, streigi teisel päeval, tõi kirjakandja Laupa koolimajja kaks suurt ümbrikku: üks oli Laupa põhikoolile, teine Laupa raamatukogule. Kummaski ümbrikus oli Vabariigi Presidendi tänukiri. „Vabariigi President tänab, et ergutasite uudishimu sädet ja kustutasite teadmistejanu uudishimu päeval, 17. novembril 2023," kõlas tekst, mille all oli Alar Karise autogramm.

KAAREL ALUOJA, Laupa põhikooli direktor

Oisu lasteaias sai kuulda „lõvi" möirgamist, näha „karude" kahel käpal tantsimist ja mustkunsti kübaratrikki - toimus mängupidu „Meie maja tsirkus". Kõik lapsed ja õpetajad olid erinevates loomakostüümides. Tsirkusesse pääses läbi rõnga ja kohe hakkas mustkunstnik kaabust loomi välja võluma. Koos käidi „džunglis" tantsimas, vaadati milliseid pille mängitakse Hiinas, Gröönimaal ja Saaremaal. Lõpus tuli läbida „džunglirada" ja hüpata läbi „põleva" rõnga, et pääseda oma rühma tagasi.

ANNELI RAITAR, Retla-Kabala kooli Oisu lasteaia õpetaja

Kes küll öösel kooli läheb?
Kas päevast jääb siis tõesti väheks?
Klassiruumid, õpetajad,
on ju samad, kes päevaajal.
Aga ei - see nii ei ole,
kuigi uusi õpetajaid pole,
hoopis erinev on olla,
lahe öösel kooli tulla.
Kõik koos me siin
kui üks suur pere.
Öökool on vitamiin
me sõprusele!

MERIT OSS, klassiõpetaja

Öökool Kabalas

25. jaanuari õhtul, natuke enne kella kuut, sel ajal kui koolimaja tavaliselt juba uueks päevaks „jõudu kogub“, kogunesid Retla-Kabala kooli Kabala õppekoha õpilased silmade särades ja suures ootusõhinas rohkete kompsudega koolimaja saali. Õpilaste jaoks õppeaasta tippsündmus – öökool oli lõpuks kätte jõudnud.

Esimese klassi õpilastel oli võimalik vaid kaaslaste juttude põhjal aimata, mida võis oodata eelolevalt õhtult ning öölt. Teised aga teadsid, et see on sündmus, mida tasub oodata. Juba traditsiooniliselt on öökoolil Kabala mõisas olnud igal aastal üks peamine teema, mis kogu õhtu tegevused eesmärgistab. Käesoleval aastal oli selleks kultuuriministeeriumi teema-aastast inspireerituna „Kultuuririkkuse aasta“.

Kuna Kabalas tegutsevad vaid esimene kuni kuues klass, siis piirduti Eesti naaberriikidega ja keskenduti peamiselt Läti, Soome ja Rootsiga tutvumisele.

Õpilased jagunesid neljaks grupiks ja liikusid õhtu jooksul erinevate tegevuspunktide vahel. Õhtutunnid sisaldasid endas lustakaid ja harivaid liikumis- ja interaktiivseid mänge, käelist tegevust nii paberit kui puitu töödeldes ja lausa kogu seltskonnale kooki küpsetades.

Lisaks käidi läbi pimeda hilisõhtu pea- ja taskulampide särades ka spordisaalis, et end erinevates sportmängudes proovile panna. Õhtust ei puudunud öine lumememmede meisterdamine ja lumes möllamine. Kui kõigil olid kõhud täis söödud, oli õpilastel vaba voli valida filmivaatamise ja diskol tantsimise vahel. Kuuendikud olid õhtuseks tantsuvihtumiseks teinud ettevalmistusi (muusikavalik oli läbi mõeldud ja valmis seatud) ning diskost kujunes õpilaste jaoks õhtu nael.

Juba tunduvalt hilisemal tunnil, kui seda tavalistel kooliõhtutel kodudes tehakse, said kõik kenasti ka oma kaasavõetud magamisasemel Kabala mõisa saalis silma looja lasta ja rahulolevana puhata, enne kui hommikused äratuskellad (mis lastel telefonides koolipäevahommikule kohaselt helisema olid sätitud) kuulutasid uue päeva algust.

Hommikune asjade pakkimine oli õpetlik kogemus edasisteks kordadeks. Ja kui maitsev hommikupuder söödud, said kõik õpilased koju päriselt puhkama. Jäi kajama vaid soov, et öökool võiks olla rohkem kui vaid kord õppeaasta jooksul. See oleks aga kindel, et siis poleks see nii oluline ja oodatud sündmus kõigi meie õpilaste jaoks.

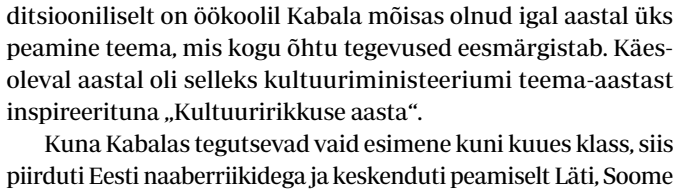

Muuseum tuli külla

Eesti piimandusmuuseum külastas ühel päikselisel talvepäeval Kabala kooli õpilasi. Kui lapsed ei jõua muuseumi, siis tuleb muuseum ise külla. “Kutsu muuseum külla” on vahva mänguline programm, kus lapsed said teadmisi piimast ja piima teekonnast alustades laudast kuni toidulauani. Muuseumil oli kaasas mitu eksponaati, mida vanasti või tegemisel kasutati. Huvilised said proovida lehmalüpsi ja värske või vanaaegse võimasinaga võid valmis vändata. Kui töö tehtud, sai ühiselt omavalmistatud võid ja värsket petti maitsta. Võiga muide muuseumis ei koonerdata, seda sai leiva peale pandud ikka nii, et hambad kokku ei põruks. Programmi lõpetas vahva tants karmoška saatel.

ANNELI SIIMUSSAAR, Eesti piimandusmuuseum

JAANUAR Türi põhikoolis

SUUSALUMI KUTSUS MÄE PEALE

Üks seltskond Türi põhikooli noori käis lund otsimas ja Valgehobusemäe suusa- ja puhkekeskus on just see paik, kus on suurepärased lumeolud. Osa noortest alles õppis sõitma lumelaua või mäesuuskadega, teised tuletasid kunagi õpitut meelde ja kolmandad tundsid end mäel nagu kodus. Esmased oskused iseseisvaks harjutamiseks on kõigil olemas, kuid nüüd tuleb lihtsalt tihedamini mäele sattuda. Kindlasti peab meeles pidama, et kiirus ei ole olulisim tegur, vaid tegija on see, kes suudab oma lauda ka valitseda. Noored juba tundsid huvi, millal me jälle läheme ja kas võiksime ka kaugemaid kohti külastada. Huvi on noortel olemas ja see ala õpetab päris palju oma keha valitsema. Pealtnäha väga lihtne ja lõbus, kuid tegelikult nõuab päris palju tasakaalu, julgust, tahtmist ja õppimisvõimet. Tore oli näha üksteise aitamist, õpetamist, julgustamist ja kogemuste jagamist. Suur tänu lapsevanematele Kaarel Ehamäe ja Ivar Kald, kes olid kaasas. Oli ütlemata sportlik päev.

SPELLING BEE TÜRI PÕHIKOOLIS

Detsembrikuus toimus Türi põhikoolis 5. klassidele Spelling Bee võistlus. Sündmusele eelnevatel nädalatel selgitati igast klassist välja neli parimat ning lõppvõistlusel osales kokku kaksteist parimat. Spelling Bee on inglise keele õigekirjavõistlus, kus osalejal tuleb ingliskeelne sõna täthaaval ette lugeda. Kui tekib viga, langeb võistleja välja. Konkurents oli väga tihe, kuna kõik õpilased olid äärmiselt tublid, kuid lõpuks selgusid kolm parimat:

I koht Andra Päär, II koht Keiti Toom ja III koht Alfred Meinart Kaasiku

Põneva võistluse panid kokku Türi põhikooli inglise keele õpetajad.

TERVES KEHAS TERVE VAIM

Türi põhikooli õpetajad on võtnud eesmärgiks hoida keha ja vaimu tervena. Liikuma Kutsuva koolina on õpetajad pööranud rohkem tähelepanu liikumisele. Sügisel õpiti koos kettagolfi mängima. Samuti osaleti Paide-Türi rahvajooksul kogu kooliga nii jooksurajal kui ka vabatahtlikena. Madisepäeva teatejooksus olid õpetajad oma võistkonnaga väljas ning koguti hoolega samme Terviseradade eestvedamisel „Sügissammud 2023“. Igapäevane järjestus muutus pidevalt ning pani rohkem pingutama. Uus aasta algas õpetajatele võrkpalli mängides, kui võideti kolmas koht. Nüüd külastati ühiselt Konesko Türi spordihoone jõusaali, kus näpunäiteid jagas Janika Vingel. Tutvuti masinatega ja tehti üks korralik treening. Sellele lisaks harjutavad õpetajad Türi põhikooli liikumispeoks tantsukava nii nagu õpilasedki. Mitmekülgset harjutamist on igal sammul. Peagi on plaanis minna koos ka talverõõme nautima ja avastada Türi suusaradu ja uisuväljakut.

AUTOBAHN TÜRI PÕHIKOOLIS

Kes on Heidi Klum? Kas Boney M oli ikka saksa bänd? Kuidas lahendada UV-lambi abil salakirju? 19. jaanuaril osalesid meie kooli 5.a, 5.b õpilased ja 6.abc saksa keele õppijad mängus Autobahn (kiirtee).

Koolimajja ja Konesko spordihoone maadlussaali oli püstitatud kolmteist Saksa linna, nende vahel liikudes tuli lahendada erinevaid ülesandeid. Vatti said kõik meeled, koolimaja täitis õhin ja sammude müdin!

Münchenis kuulati QR-koodi abil muusikat ja vaadati videoid, Dresdenis tutvuti saksa parfüümiloojate kunstiga ja Nürnbergis pandi proovile puutetaju.

Palju elevust tekitas jalgpallifännide fotosein. Pinge kruviti üles, kui oli vaja raadiosaatja abil suhelda saksa vabatahtlikega saksa keeles!

Sujuva koostöö, õigete vastuste ja kiirteel läbitud kilomeetrite eest jagati ka auhindu.

- I koha võitsid 6.a klassi poisid Robin Leonardo Hosman, Reyden Rey Eriks, Oskar Villems ja Laurits Nummert.
- II koha pälvisid 6.a klassi õpilased Joanna Kaaret, Kateriina Kurvits, Miamarii Villems ja Samuel Lina.
- III kohale tulid 6.bc tüdrukud Emma Bachmann, Deivi Sinivee ja Karoliine Leemet.
- Eriauhind tähelepanelikkuse eest anti 6.b klassi õpilasele Rasmus Nurmsalule.

Nooremaid kaasõpilasi aitasid juhendada ja motiveerida 9. klassi õpilased.

Mängu tõid meie kooli Goethe instituut Tallinnas ja vabatahtlikud Merit, Almut ja Frieda Saksamaalt.

ÕHKSOOJUSPUMPADE
MÜÜK
PAIGALDUS
HOOLDUS
KLIIMAPARTNER.EE 5184429

PARIMAD HINNAD!
www.ehituspuit.com
Ostame
Sise- ja välisvoodrilaud, terrassilaud, ehituspuit
okas- ja lehtpuupalki, hinnad head ja raha kohe kätte!
Kohaleveo võimalus.
PAIDE, PRÄÄMA. Avatud E-R 8-17.
Info 503 0452, 510 5565, invester@invester.ee

Minu kool - VALGE MAJA 100

Tänavu tähistab 100. aastapäeva üks väärikas maja Türil. Maja, mida hellitavalt ka Valgeks Majaks kutsutakse, on olnud pikka aega koolihooneks ja kui valmis uus ja moodne koolimaja, kolisid hoonesse mõned aastad tagasi nii raamatukogu kui ka vallamaja. Seoses ümmarguse tähtpäevaga oleme saanud kokku, küsinud ja kirjutanud inimestele, kes on selles hoones erinevatel aegadel õppinud või töötanud, et koguda mälestuskilde sellest majast ja inimestest selle sees. Selle aasta jooksul jõuavad need kohtumised ja jutuajamised järjepanu ka Türi Rahvalehe lugejateni. Esimesena astub oma meenutustega lugejate ette Sirli Kriisa.

TEET REIER

Millal õppisite või töötasite Valges Majas?

Asusin õppima 1966. aastal. Viiendasse klassi sai minna juba uude koolimajja. Esimene mälestuspilt on hoopiski sellest ajast, kui olin lasteaialaps. Et mu ema oli samas majas algklasside õpetaja (aastatel 1964–1985), siis olin mõned korrad koos temaga selles koolimajas juba käinud.

Üks õhtupoolik on millegipärast eredama pildina mälus. Ema tõi mu lasteaiast ära, aga vist pidi midagi veel koolimajas tegema. Seega võttis ta mu kaasa. Õpetajate tuba asus tookord esimesel korrusel paremat kätt keskel. Ruum oli suur, aga hämaravõitu. Istusin kuskil toa ääres toolil ja vaatasin, kuidas mitmed õpetajad kummardusid pika laua taga vihikuvirnade kohale.

Laudadel olid mõned laualambid ja valitses vaikus. Mingi aja pärast sai vist enamikul töö tehtud. Igatahes tekkis üleüldine vestlus ja isegi minule pöörati tähelepanu... Küllap olin üsna uhke, et nägin kooli seestpoolt juba enne „päris“ kooliminekut.

Veel on meeles, et kooliõpilasena tuli mõnikord ema asendada. Küll oli tal mõni kursus, aga juhtus ka, et haiguse ajal. Siis võisin uhkelt minna teisele korrusele õpetajate trepist! Sealt muul ajal õpilased käia ei tohtinud. Ükskord olin õpetajaks endast kaks aastat vanemale klassile! Küllap olid neile ülesanded juba ette antud ja mina siis pidin jälgima (ei mäleta, mida...).

Peale õpetajaameti omandamist tulin oma kooli tagasi. Kuigi vene keele õpetajana olid enamasti tunnid vanematele õpilastele suures majas, siis ühe pilootprojekti raames käisin ka kolmanda klassi õpilasi vanas majas õpetamas. Seega olen selles majas olnud nii õpilane kui ka õpetaja.

Mida toredat on sellest ajast meenutada?

Küllap selle maja õpilased meenutavad sarnaseid asju: söögivahetund oma klassis, kus tee saime koolist, aga võileiva pidime ise kaasa võtma; kehalise kasvatuse riiete vahetamine klassiruumis, kõik segamini, ja tunnid koridoris, kus isegi teatevõistluse ajal ei tohtinud häält teha, et teisi klasse mitte segada; koridoris ringiratast jalutamine; „keelutsoonid“ – õpetajate trepp, purskkaevu ümbrus...

Et meil olid tunnid õhtupoole, siis oli maja vist veidi vaiksem. Vanemad klassid käisid hommikul ja nendega kokkupuuteid oli vähem. Mäletan, et enamasti nägime neid kevadkontserdil, mis toimus koolimaja õuel ja oli suurejooneline võimlemise, tantsu- ja laulupidu.

Meenuvad vägevad näidendid, kus lõi kaasa peaaegu kogu kool. Algklasside tüdrukud pidid enamasti esinema tantsudega. Ühe tantsuga nägime eriti suurt vaeva. Olime neegritüdrukud ja proovid saalis kestsid hiliste õhtutundideni. Tantsu looja oli me oma klassijuhataja – range ja põhjalik.

Tagantjärele toovad muige suule mõned hetked, mis tookord olid hoopiski hirmsad. Minu klass asus esimese korruse lõpus ja sinna pääses läbi teise klassi. Nii et tundi hilinejana oli üks tõsine ettevõtmine minna läbi teise klassi ja saada hukkamõistvad pilgud esmalt selle klassi õpilastelt ja õpetajalt ning seejärel ka enda klassi omadelt. Ükskord mängisime õuel tagaajamist ja muidugi ei kuulnud tunnikella. Hilinesime ühe poisiga kaheksi. No oli häbi küll!

Mõni vahva üritus, mis on meelde jäänud?

Mulle meeldisid väga igasugused matkad. Matkasime palju. Raademetsa mänd oli põhiline koht, kuhu terve kooliga mindi, peeti piknikku ja tuldi sama teed rongkäiguna tagasi. Talvised suusa- ja kelguretked viisid enamast Kõrgessaare mäele.

Millised olid toonased klassi või koolikaaslased?

Vanematele koolikaaslastele vaatasime ikka alt üles. Siiani on vahva mõelda, et olen algklassi õpilasena olnud kaastegev näidendites, kus peategelasi mängisid hilisemad tuntud näitlejad. Klass oli meil elav. Alguses sai krutsekid ka tehtud... Aga meil oli väga range klassijuhataja, legendaarne Helmi Rohtla, kes pani ikka korra maksma. Mäletan, et kui kellelegi oli kodune töö tegemata, siis jäi terve klass peale tunde. Kord tuli isegi minu ema õhtul kella kaheksa paiku ja kutsus klassijuhataja välja. Millest nad seal rääkisid, ei tea, igatahes hiljem selliseid pikki istumisi pärast tunde ei olnud.

Lemmikõpetaja/õppeaine?

Ma austasime väga oma klassijuhatajat. Kartsime, aga austasime ka. Kuna Valges Majas õppisin ma ainult ühe õpetaja käe all, siis järgmistest õpetajatest saab mõnel teisel korral juttu teha...

Ja mitte nii väga lemmik õpetaja/õppeaine?

Üks mitte niiväga tore seik on küll Valges Majas õppimisest jäänud siiani kuidagi mõjutama. Ma olen vasakukäeline. Minu õppimise ajal ei tulnud kõne allagi, et õpilane hoiaks pliiatsit/sulepead vasakus käes. Küllap sai mu ema oma kolleegilt, minu klassijuhatajalt, noomida, et miks ei ole last õigel ajal ümber õpetatud! Nii võttiski ema endale sihiks, et ma pean parema käega kirjutamise korralikult selgeks saama. Hakkasime kodus harjutama, aga pliiats lipsas ikka salaja vasakusse kätte! Siis sidus ema mu vasaku käe paelaga selja taha kinni ja ma pidin „Jussikese 7 sõpra“ oma vihikusse korraliku käekirjaga ümber kirjutama! Kui läks sassi, tuli uuesti alustada. Sellest ajast peale ei ole see just mu lemmikraamat. Ka oma lastele ja lastelastele ei ole ma seda ette lugenud...

Sel aastal tähistab koolihoone ümmargust tähtpäeva. Kuidas võiks Teie meelest seda sündmust erilisemaks ja meeldejäävamaks muuta? Raamat kooli ajaloost, infotahvlid maja juurde, purskkaevu taastamine või hoopis midagi muud?

Vana maja on enamikule seal õppinutele väga armas! Mida kõlavamalt me saame koolihoone juubelit tähistada, seda toredam!

Infotahvlid, kalender, teemakohane näitus muuseumis, sünnipäevakontsert ja -konverents on igati asjakohased. Muidugi oleks tore, kui keegi võtaks ette mahukama raamatu kirjutamise või isegi dokumentaalfilmi tegemise, mis jäädvustaks selle maja lugu. On ju see maja olnud algusest peale ikkagi kogukonna südameasi!

Fotod: ülemisel pildil on Sirli saanud värskelt esimese klassi õpilaseks, aasta siis on 1966. Alumisel on õpilased kogunenud ühispildile koolihoone sisehoovi, aasta on siis kas 1971 või 1972. FOTOD: ERAKOGU

Kogume mälestuskillud kokku!

Kutsume osalema mälestuskildude kogumisel „Valge Maja lood“, mis on pühendatud koolihoone, praeguse vallamaja, 100. aastapäevale. Ettevõtmise eesmärk on koguda Türi Valge Maja õpilaste ja õpetajate mälestusi, koondada need suvisel sünnipäevapeol ja sügisel toimuval konverentsil ette kandmiseks ning valikuliselt ka Türi Rahvalehes avalikustamiseks. Mälestused säilitatakse Türi muuseumis.

Tekstid esitatakse reeglina elektrooniliselt, kuid kindlasti arvestatakse ka paberkandjal saadetud töid. Tiitellehel peaks olema töö pealkiri, autori ees- ja perekonnanimi ning kontaktandmed, õpilastel ka juhendaja ees- ja perekonnanimi (kui on juhendaja) ja kooli nimi.

Töö sisu peaks kajastama vabas vormis kirjeldust vana kooliga seotud sündmustest, põnevamatest või naljakamatest seikadest, inimestest, kellega meenutuste jagaja oma kooliteel kokku on puutunud jms. Töö maht võiks olla 2–4 A4 lehekülge (st eredamad meenutused). Võib saata ka lühemaid lugusid. Oodatud on ka fotod.

Töö saadetakse meiliaadressile: kriisasirli@gmail.com või esitatakse paberkandjal Türi vallavalitsusse/Türi Rahvalehele hiljemalt 20. märtsiks 2024. a.

Tulemused avalikustatakse Türi Rahvalehes ning teatatakse osalejatele. Erinevates vormides avalikustamiseks väljavalitud tööde autoritega võetakse ühendust.

Fotol on Türi kooli kokkutulek 1972. aasta juunis. Esiplaanil lennud aastatest 1942 ja 1943. FOTO: ERAKOGU

VALGE MAJA 100 näitus Türi muuseumis

Tänavu tähistab sajandat sünnipäeva Türi vana koolimaja/tänane vallamaja. Seoses sellega soovib Türi muuseum juba aprillis (20. aprillil on kooli vilistlaste kokkutulek) avada hoone sajandipikkusele ajaloole ja tegevusele pühendatud näituse.

Seoses sellega ootab muuseum näitusele erinevaid kooli ja õpilastega seotud esemeid: koolilõpumärgid, sõrmused või midagi muud kooli sümboolikaga seonduvat, õpikud, vihikud, tunnistused, erinevad koolivormid, õppevahendid või siis mälestused, toredad juhtumised jne.

Kui kellelgi oleks midagi näitusele sobilikku pakkuda, siis andke teada Türi muusemi juhataja Erika Jaanholdile: 5343 4513 muuseum@tyri.ee

Kõik esemed saab soovi korral peale näituse lõppu tagasi!

Ette tänades Türi muuseum

Üheks mõtteks, mida soovitakse seoses Valge Maja 100 tähtpäevaüritustega teha, on korraldajad pakkunud hoone esiküljel oleva purskaevu taastamist/töökorda seadmist. FOTO: RENE VILJATI ERAKOGU

TÜRI RAAMATUKOGU

Mis te teete, raamatukoguhoidjad?

Raamatukoguhoidjatele on aasta alanud tagasivaatavalt. Sageli hinnatakse raamatukoguhoidja tööd statistika järgi, tundmata huvi, mis nende numbrite taga on. Tõde on see, et kui raamatukogu on olemas, siis on see teadmine nii tavapärane, et ei mõtlegi sellele. Samas, tasub raamatukogu vaid kinni panna, veel hullem - alatiseks, ja kohe saadakse aru, et midagi väga-väga olulist on puudu. Seega tunneme meie, raamatukogude töötajad, et kõige õigema hinnangu meie tööle annavad ikka raamatukogu kasutajad/lugejad, nende arvamus, tagasiside.

Aga ei pääse me ka statistikast. On aruannete aeg ja meile siis omamoodi tõehetk, kuidas meie pingutused vilja on kandnud. Jagan ka teiega, head lehelugejad, mõningaid olulisemaid fakte.

Türi valla raamatukogudesse soetati eelmisel aastal 3262 raamatut. Kõige enam soetasime ilu- ja lastekirjandust - 2550 teavikut ja see teeb 78,1 % kogusoetusest.

2023. aastal tehti Türi valla raamatukogudes 71 541 kojulaenutust, sealhulgas lastele 10 206 kojulaenutust. Kõige enam laenutatakse raamatukogudest laste- ja ilukirjandust. 2023. aasta laenutuste edetabeli tipus troonis Nicola May raamatud „Väike külaturg" ja „Väike nurgapood", Eero Epneri „Lembit Ulfsak" ning Delia Owensi „Kus laulavad langustid". Lastele enimlaenutatud raamatud on kooli poolt määratud soovituslik kirjandus.

Raamatukogulugejad on ka usinad ajalehtede-ajakirjade laenutajad. Näiteks Kahala raamatukogus on ajalehtede/ajakirjade osakaal kogulaenutustest 71%. See tähendab, et väga paljud inimesed käivad ajalehti-ajakirju kohapeal lugemas ja ka laenutamas.

Raamatukoguhoidjad on ka usinad ürituste korraldajad. Näiteks korraldati Türi valla raamatukogudes üle 300 ürituse. Ürituste teemasid oli seinast seina - korraldati vestlusõhtuid, lugemisringe, luule- ja muusikaõhtuid, kirjanikega kohtumisi, raamatuesitlusi. Tehti väga aktiivset koostööd haridusasutustega, kogukonnaga. Kokku osales meie poolt pakutavates tegevustes üle 6200 inimese.

Meie tööle annavad hinnangu meie lugejad, kes raamatukogusid külastavad. Ja külastajate puudust raamatukogud ei pelga. 2023. aastal tõusis külastuste arv võrreldes 2022. aastaga 7% ja laenutused 9%, raamatukogu külastajatest on lugejad 3251 inimest.

On märgata, et ka laste seas on raamatukogud muutumas atraktiivseks vaba-aja veetmise kohaks. Oli raamatukogusid, näiteks Väätsal, kus laste- ja noortepoolne raamatukogu külastuste arv tõusis 175% ja Kabalas üle 55%. Samuti tuli juurde palju uusi lugejaid ja ka laste- ja noortepoolne laenutuste arv tõusis Väätsal 139% ja Kabalas 64%. Lapsi toovad raamatukogusse oskuslikult läbiviidud lastehommikud, perepäevad, põnevalt tutvustatud raamatud, (laua)mängupäevad ja muud huvitavad üritused. Ja kui suudame need üritused kõik ka raamatutega siduda, on meie eesmärk täidetud.

Et me üldse oma üritusi ja tegevusi teha saaks, siis kirjutame usinalt projekte. Meie suurim ja tänuväärseim toetaja on olnud juba aastaid Eesti kultuurkapitali Järvamaa ekspertgrupp. 2023. aastal saime projektitoetusi üle 6300 euro.

Elukestva õppe pakkujatena korraldame raamatukogudes nii rühma kui ka individuaalkoolitusi. Rühmakoolitusi korraldatakse rohkem lastele ja noortele (eelmisel aastal viisid raamatukoguhoidjad läbi 72 rühmakoolitust). Koolitusteemasid on samuti palju erinevaid: laste lugemisharjumusi kujundavaid ja suunavaid teematunde, RIKSWEBi koolitusi ja muid erinevaid raamatukogutunde. Suure osa raamatukoguhoidjate tööst võtavad ka individuaalkoolitused ja 2023. aastal viisime neid läbi üle 160. Valdavalt olid koolituse saajaks eakad, kes vajasid abi ja juhendamist erinevate veebis tehtavate toimingute juures.

Seda kõike me teemegi. Selgub, et raamatukoguhoidjad ei istugi lihtsalt käed rüpes laenutades vahepeal raamatuid. Tegelikult on tööpäevad tööd ja rõõmu täis, vahepeal ka väsimust. Sest kõik me anname endast parima ja veel rohkemgi, et meie külastajad ja lugejad end raamatukogus hästi tunneksid. Teisiti ju ei saaksk. Kõige lõpetuseks soovingi tänada meie häid lugejaid, külastajaid, koostööpartnereid - teiega on rõõm koos toimetada! Jätkame üheskoos aastal 2024!

Raamatukogus kohtub lugejatega tuntud koduloohuviline

Meile meeldib külla kutsuda tarku ja huvitavaid inimesi, sest neid on alati põnev kuulata ja saab ise ka targemaks. Seega toimubki veebruaris üks huvitav kohtumisõhtu.

See kohtumine toimub inimesega, kes vist teab küll kõike Järvamaa laulupidudest, kuna ta on nende kohta väga palju uurinud ning välja andnud lausa kaks mahukat raamatut „Järvamaa laulu- ja tantsupeod". Meie tulevane külaline on suur koduloohuviline, töötanud palju aastaid Järvamaa muuseumis, kust on saanud alguse ka tema suur armastus maakonna kultuuri ja ajaloo vastu. Kes on siis see huvitav persoon? Aga ikka Tiiu Saarist Paidest, kes kohtub meie lugejatega 13. veebruaril kell 17.30 Türi raamatukogus! Olete kõik väga oodatud teda kuulama ja kaasa vestlema!

ASTRID KARPENDER, Türi raamatukogu direktor

KEVADPEALINN 25

Umbes poolsada päeva on jäänud kevade alguseni. Ja selleni, et Türi saab kahekümne viiendat korda kevadpealinnaks. Alljärgnevalt mõned toredad meenutused sellest, kuidas kõik kunagi algas: piltidel on Kevadjubi, volbritrall ja kevade ärasaatmine.

2000. aasta 10. märtsil kutsus toonane Türi linnavalitsus külla suvepealinna Pärnu ja talvepealinna Otepää juhid, et pidada aru, kuidas saaks Türi lülitada teemapealinnade ketti. Leiti, et selleks on sobiv aeg aastal 2001, aga kevadpealinnaks võib end kuulutada juba samal aastal. Seega volbripäevast kuni suve alguseni kandis Türi esmakordselt kevadpealinna nime. Kevadpealinna üritused said alguse volbriöö nõiatralliga, millele järgnesid rahvatriatlon, kogupere rattaretk, lillelaat ja Agri.

Lillelaada avapäeva õhtul, 12. mail peeti Türi keskväljakul suurt rahvapidu - Kevadjubi. Sõna "jubi" tähendas vanasti Kesk-Eestis tantsupidu või lõbusat kokkusaamist. Kevadjubil andis toonane peaminister Mart Laar Türile loa end edaspidi kevadpealinnaks nimetada.

Ettevõtmised TÜRI VALLAS

25 Kevadpealinn TÜRI

20. märts – 20. juuni 2024

MÄRTS

20.03 Kevad algab kell 5.07.
Avaüritus Türi kultuurikeskuse juures kell 19.05
www.tyrikulytuurikeskus.ee
23.03 Matk kevadesse / www.tskl.ee

APRILL

13. 04 Türi–Tori kiirlaskumine / tyritori.ee
20. 04 Türi Keskkooli ja Türi Põhikooli vilistlaste kokkutulek
20.04 Jüriöö kõnd-jooks
28.04 Türi-Paide rahvatriatlon / triatlon.ee

Näitus "Valge maja 100" Türi Muuseumis
100 aastat Türi Aiamajandusgümnaasiumi hoone valmimisest

MAI

1. 05 Rattamatk "Tunne koduvalda" / www.tskl.ee
17.–19. 05 Türi Lillelaat / tyrililleLaat.ee
18.05 Kesk-Eesti romuring Türil
21. 05 Ülemaailmne orienteerumispäev Türil
25. 05 Järvamaa laulu- ja tantsupidu
„Kiige käib meil kõrge´elle" / jarvamaapidu.ee
31. 05–2.06 Üleriigiline mudilaskooride festival

Tulbifestival Kirna pargis / www.kirna.ee
kirsiallee kontserdid Türi järve ääres /
www.tyrikulytuurikeskus.ee

www.tyri.ee / fb: Kevadpealinn Türi

Miks tulla TÜGi õppima?

• Meie väärtused – tahe õppida ja areneda, koostöö, hoolivus ja harmoonia - on sinu arengu aluseks.
• Iga õppija on oluline – kaasame, märkame, toetame, tunnustame igaüht.
• Meie õpilane kujundab enda õpiteekonna ise, valides erinevate kursuste vahel.
• Pakume põnevaid praktilisi valikkursuseid.
• Meie kool asub looduskaunis kohas ning siin on suurepärased võimalused sportimiseks.
• Meie koolist saab mitmekülgse ja kvaliteetse hariduse edasiõppimiseks erinevates kõrgkoolides.

Täpsemalt Türi ühisgümnaasiumi uue õppekava teemal juba märtsikuu lehes.

Tähistasime eesti kirjandust

Sättisime end eesti kirjanduse lainele juba nädala alguses, kui soojenduseks tulid kooli külla vilistlased Kai-Melli Kapten ja Meliina Moppel, kes rääkisid lugemise olulisusest ja raamatute mõjust oma elule ning meenutasid kahe aasta tagust seiklust, kui nad lugemisest hulludes valmistusid eesti kirjanduse olümpiaadiks, mille nad vabariiklikus arvestuses võitsid. Kai-Melli ja Meliina ettekannet saab varsti vaadata Türi ühisgümnaasiumi Youtube'i lehel.

Tammsaare sünniaastapäevale pühendatud eesti kirjanduse päeval, 30. jaanuaril tervitas kirjandusõpetaja kõiki koolitulijaid magusa ampsu ja Tammsaare tsitaadiga. Kesk koolipäeva saadi kokku, et pidada maha üks tummine Tammsaare-teemaline viktoriin, mille vastuste teadmise üle sai tunda võidurõõmu ja uute vastuste teadasaamisel avastamisrõõmu.

Vilistlane - Meliina Moppel

Türi ühisgümnaasiumis oldud aastad õpetasid mulle nii mitmeidki erinevaid väärtuslikke kogemusi ja õppetunde edasiseks, kuid kõige hinnalisemaks pean ma ehk sealt saadud tahet veelgi enam areneda ja õppida.

Samuti võtsin ma sealt endaga kaasa veel midagi väga olulist - head sõbrad.

Peale gümnaasiumit läksin ma edasi õppima ning õpin praeguseks juba teist aastat Tallinna ülikoolis riigiteaduste erialal.

TÜG-eelgümnaasium

Kutsume 8. ja 9. klassi õpilasi TÜG eelgümnaasiumi, mis toimub 21. veebruaril kell 17. Sel korral on teemaks „Loodus vs inimene.

Mida huvitavat võib leida ajaloolistelt kaartidelt?“ Tundi viib läbi meie geograafiaõpetaja Mariliis Aren.

Olete kõik oodatud!

TÜG teeb ja toimetab

TÜG aitab toetada õpilaste karjäärivalikuid

Paljude võimaluste hulgast on üsna raske leida seda eriala, mis kõige rohkem huvi pakuks. Türi ühisgümnaasium püüab teha otsustamist kergemaks ja pakub selleks erinevaid võimalusi. Meie õpilased osalesid üleriigilisel töövarjupäeval ja jaanuaris said kõik gümnasistid kuulata üheteistkümnendike muljeid töövarjutamisest ja otsustada, kas mõni nendest erialadest võiks huvi pakkuda. Räägiti sellest, millist tööd teevad näiteks teadur, arst, loomaarst, laenuspetsialist, kohtunik, stjuuardess, elektrotehnik, videotehnik jt.

Veebruari alguses on TÜGi karjäärimessikesel seitse kõrgkooli ja kaks kutsehariduskeskust tutvustamas oma kooli erialasid, sisseastumistingimusi ja tudengielu.

SPORDISÜNDMUSED

VEEBRUAR

7.02 kell 10 Estvarad Miniliiga Karikas 2023/24 V etapp Väätsa tervisekompleksis, IMsport, ilmarmottus@gmail.com, 507 9149

11.02 kell 16.30 Eesti Suurim Süda Türil 2024 Konesko Türi spordihoone sisehoovist, TSKL

13.02 kell 17.30 Suusaseeriavõistluse „Türi suusatalv 2024“ viimane etapp Tolli suusarajal, Kaarel Kallas 5330 8128, tyrispordikool@gmail.com

17.02 Türi valla lahtised meistrivõistlused koroona paarismängijatele Konesko Türi spordihoones, Kalju Mägi 5341 3643, kaljumagi@hot.ee

17.02 kell 16 Võrkpallivõistlus IMsport Türi vs Rae Konesko Türi spordihoones, IMsport ilmarmottus@gmail.com 507 9149

18.02 kell 16 Võrkpallivõistlus IMsport Türi vs EMÜ Konesko Türi spordihoones, IMsport, ilmarmottus@gmail.com 507 9149

24.02 Eesti Vabariigi aastapäeva matk Türi linnas, Türi spordiklubide liit, tyrispordiklubi@gmail.com

MÄRTS

2.03 kell 16 Võrkpallivõistlus IMsport Türi vs Põltsamaa Konesko Türi spordihoones, IMsport ilmarmottus@gmail.com 507 9149

15.03 kell 10 Estvarad Miniliiga Karikas 2023/24 VI etapp Väätsa tervisekompleksis, IMsport ilmarmottus@gmail.com 507 9149

16.03 kell 10 Türi valla lahtised meistrivõistlused koroona segapaarismängijatele Konesko Türi spordihoones, Kalju Mägi 5341 3643, kaljumagi@hot.ee

Kaminasaal-võimla sai uue kuue

Rohkem kui korra on kehalise kasvatuse õpetaja Deivi Šadeiko pidanud kuulama pisarateni solvunud etteheidet, kui Laupa kooli õpilased on võrkpalli- ja korvpallilahingutes vastastele koha kätte näidanud: „Ise harjutate veel kaminasaalis!”

Paraku küll. Kuigi täpsuse mõttes olgu öeldud, et mitte endise härrastemaja kaminasaal pole kohandatud Laupa põhikooli võimlaks, vaid hoopiski parun Otto Ivan von Taube töökabinet, kus asus toona ja asub tänini ka kamin.

Mõõdud mõõtudeks, ega sajandivanust ruumi suuremaks ei venita, kuid tegelikult nägi kogu võimla üsna õnnetu välja: ajast ja arust tuhmi valgusega päevavalguslambid, katkised lambikatted, tumedaks võõbatud seinad, pallimängust mõlkis radiaatoripiirded.

Sestap sündiski otsus võimlale värskenduskuur teha. (Õpetaja Deivi oli sellest juba pikalt nii mõttes kui valjul häälel unistanud, kuid kõigeks korraga raha ei jagu.)

Uued valgustuslahendused pakkus välja Fortis Elektriinsenerid OÜ; remondi eeltööd tegi ära – ja selle võrra sai remondi maksumuse odavamaks – kooli remondimees Helmut Bachman; keevitustööga aitas lapsevanem Janek Koskor. Kogu töö võeti ette jõuluvaheajal, kui koolimaja oli lastest ja suuresti ka täiskasvanutest tühi.

Kui koolipere jaanuaris vaheajalt saabus, oli üllatus suur: võimla oli ilus ja hele ja oi kui palju valgem!

Kuigi - nagu Laupa laste tulemused maakondlikel ja ka vabariiklikel võistlustel näitavad - tulemusi ei tee ruum, vaid ikkagi õpetaja ja õpilaste ühine töö ja seatud eesmärgid, siis uues kuues võimla on kooli jaoks järjekordne samm sportimistingimuste parendamisel.

KAAREL ALUOJA

Türi Ühisgümnaasium otsib oma meeskonda

ÕPINÕUSTAJAT

Kandidaadilt ootame:
- kõrgharidust
- avatust ja särasilmsust
- energilisust ja korrektsust
- soovi õppida ja areneda
- lahenduskeskset mõtlemist
- indviduaalse nõustamise ja grupitöö läbiviimise oskust

Omalt poolt pakume:
- ühtehoidvat meeskonda
- paindlikkust
- arenemisvõimalust
- meeldivat töökeskkonda

Kandideerimiseks saata CV ja avaldus hiljemalt 29. veebruariks aadressile kool@tyriyg.tyri.ee
Lisainfo: direktor Katrin Puusepp +37253497727

KOLMESTAR

• metsa- ja põllumaa ost
• kasvava metsa ost-müük
• metsamaterjali transport
• metsa ülestöötamine
• võsaraie ja kokkuvedu
• kallurveod, kopateenus
• metsatehnika treilerveod
• saematerjali müük
• küttepuude müük

Mäekalda tn 2, Türi linn, Türi vald, 72213 Järva maakond
kolmestar@kolmestar.ee • Tel 503 5585 • www. kolmestar.ee

ÜÜRILE ANDA TÜRIL NÜÜDISAEGNE KÖETAV LAOPIND
Alates 130 m² kuni 1500 m² koos laoriiulite, elektritõstukite, kaamerate, signalisatsiooni jm vajalikuga. Mugav ligipääs veokitele. Pakume kaupade hoiustamise laoteenust. Koos laopinnaga võimalus üürida ka kontoripinda.

OÜ Kolmestar • Tel 501 5328

Avanes hajaasustuse 2024. aasta taotlusvoor

2024. aasta hajaasustuse programmi taotlusvoor on avatud 1. veebruarist kuni 1. aprillini. Programmi eesmärgiks on hajaasustusega piirkondades elavatele peredele tagada head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele maapiirkondades.

Toetatavad tegevused:

1) majapidamises joogivee kättesaadavuse tagamine (puur- ja salvkaevude rajamine ja puhastamine, kaevumajade püstitamine; veetorustiku rajamine ja selle ühendamine hoonesisese veevarustussüsteemiga; vee pumpamiseks ja puhastamiseks vajalike tehniliste seadmete ja tarvikute soetamine ning paigaldamine; vanade puurkaevude lammutamine; rajatud hoonevälise veevarustussüsteemide teostusmõõdistamine; joogivee kvaliteedi analüüs).

2) elamu heitvee nõuetekohase kanaliseerimist tagava süsteemi rajamine (kogumiskaevude rajamine; omapuhastite, sealhulgas imbsüsteemid ja filtersüsteemid, rajamine ning muude reoveepuhastusseadmete ja -süsteemide rajamine; kanalisatsioonitorustiku rajamine ja selle ühendamine elamusisese kanalisatsioonisüsteemiga; vanade nõuetele mittevastavate hooneväliste kanalisatsioonisüsteemide ja -seadmete likvideerimine; rajatud hooneväliste kanalisatsioonisüsteemide teostusmõõdistamine).

3) aastaringselt ligipääsetava juurdepääsutee rajamine (teepõhja ja -katte ehitamine; sildade ja truupide ehitamine; teeala kuivendamine).

4) leibkonna vajadustele vastava autonoomse elektrisüsteemi rajamine tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga (päikese-, tuule-, vee- või muud taastuvenergiaallikat kasutava elektritootmisseadme paigaldamine; elektrigeneraatori paigaldamine; energiasalvestusseadmete paigaldamine; autonoomse elektrisüsteemi ühendamine elamusisese elektrisüsteemiga).

Maksimaalne toetus programmist on 6500 eurot ühe majapidamise kohta. Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peab kokku moodustama vähemalt 33% projekti abikõlblikest kuludest ning toetuse osa moodustab kuni 67% projekti abikõlblikest kuludest.

Toetust saavad taotleda füüsilised isikud, kes elavad alaliselt toetust taotlevas majapidamises rahvastikuregistri andmete kohaselt 1. jaanuarist 2024. Toetatakse investeeringuid majapidamistesse, mille omanikuks on taotleja, tema lähisugulane või hõimlane. Kui taotleja on majapidamise valdaja, siis on tal õigus saada toetust tingimusel, et valduse kasutamise aluseks on kirjalik leping, mis kehtib vähemalt 3 aastat alates taotlemise esitamise päevast.

Toetuse saamiseks tuleb esitada Türi vallavalitsusele vormikohane taotlusvorm, olenevalt projekti valdkonnast vormikohane projekti tegevuste kirjeldus, oma- ja kaasfinantseeringut tõendav garantiikiri, põhjendatud ja projekti eesmärkide saavutamist tagav eelarve ning kaks võrreldavat hinnapakkumist.

Olenevalt projektist võib vajalik olla ka esitada muid dokumente (nt joogivee kvaliteeti tõendav analüüs, veekasutuskord, notariaalne kokkulepe reaalservituudi seadmiseks jt).

Töid on lubatud alustada pärast seda, kui projekti osas on tehtud rahastamisotsus ning toetuse saajaga on sõlmitud toetusleping. Uuringud, projekteerimine, riigilõivud, notaritasud, teostusjoonised ja veeanalüüsid on teatud juhtudel abikõlblikud enne toetuslepingu sõlmimist.

Rohkem infot ja taotlemiseks vajalikud dokumendid on leitavad Türi valla kodulehelt.

Info: Janelle Leenurm, ehitus- ja keskkonnaspetsialist, 5435 0892, Janelle.Leenurm@tyri.ee

TEADE

Dementsusega inimeste ja nende lähedaste tugigrupi järgmine kohtumine toimub 27. veebruaril kell 17 Türi kultuurikeskuses. Ootame kõiki sõbralikku ja toetavasse vestlusringi!

PIPI-LIIS SIEMANN
Dementsuse kompetentsikeskuse juht

Kindlasti saavad uue korra abiga ka edaspidi toetatud paljud uued algatused ja toredad tegevused. Üks ettevõtmine, mis mullu toetust pälvis, oli näiteks Villeveres toimunud leiutajate kokkutulek. FOTO: TEET REIER

Uus määrus laiendab toetavate valdkondade ringi ning seab toetustele rahalised piirid

Veebruaris hakkab Türi vallas kehtima uus määrus, mis reguleerib Türi valla eelarvest mittetulunduslikuks tegevuseks toetuse taotlemise ja eraldamise tingimusi.

Senine 2018. aastast kehtinud „Türi valla eelarvest kultuuri-, spordi- ja noorsootöö edendamiseks, kohaliku omaalgatuse toetamiseks ning elukeskkonna arendamiseks toetuste taotlemise ja kasutamise kord“ vajas ajakohastamist ja täiendamist. Uus määrus on koostatud vajadusest laiendada ja täpsustada senise määruse alusel eraldatavate toetuste eesmärke, taotlejate ringi ning lahendada senise määruse rakendamisel praktikas tekkinud kitsaskohti. Samuti on määruse muutmise üheks eesmärgiks parandada eelarve planeerimist.

Lisandusid uued valdkonnad

10. veebruarist kehtima hakkav „Mittetulunduslikuks tegevuseks toetuse andmise kord“ lähtub kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest ja noorsootööseadusest, aga ei reguleeri enam spordi korraldamiseks toetuse andmist, kuna spordielu korraldab valla tasandil Türi spordiklubide liit.

Uues korras on täpsemalt välja toodud toetatavad valdkonnad. Kultuurielu, noorsootöö ning külaliikumise ja seltsitegevuse valdkondadele on lisandunud keskkonnakaitsealane tegevus, koguduse tegevus, terviseedenduslik tegevus ning kodanikukaitse ja turvalisus. Sellest lähtuvalt osaleb edaspidi toetuste menetlemise komisjonis ka majandusosakonna esindaja. Komisjoni koosseisus osalevad ka kõigi vallavolikogu komisjonide esindajad.

Toetustele määrati piirid

Uue määruse alusel saab ka edaspidi taotleda kolme liiki toetust: tegevustoetust, ürituse toetust ning projektitoetust.

Tegevustoetust, mille eesmärgiks on ühingu jätkusuutlikkuse ja arengu toetamine, saab taotleda aastas korra. Taotluste laekumise tähtajaks on 30. november ning toetust taotletakse järgnevaks kalendriaastaks. Tegevustoetust saavad taotleda vaid Türi vallas registreeritud ja siin tegutsevad vabaühendused. Uue korra alusel saavad tegevustoetust taotleda nüüd ka Türi vallas tegutsevad seltsingud. Tegevustoetuse piirmääradeks on 100 ja 4000 eurot. Senised suuremad tegevustoetuste eraldamised on enamasti olnud seotud ühingu valduses olevate hoonete haldamise või ühingu ulatusliku tegevusega (näiteks muuseumid).

Ürituse toetust, kuhu alla kuuluvad ka erinevad ühistegevused, saab taotleda kahel korral aastas. 30. novembriks tuleb esitada taotlus järgneva kalendriaasta veebruarist juulini (k.a) kavandatavate ürituste toetuse taotlemiseks ning 31. maiks augustist kuni järgneva aasta jaanuarini (k.a) kavandatavate ürituste toetuse taotlemiseks. Ürituste ja ühistegevuste osas saab taotleda toetust kuni 90% ürituse kogumaksumusest. Tegevustoetusi ja ürituse toetusi menetleb esmalt komisjon, kes teeb ettepanekud toetuste eraldamise kohta vallavalitsusele. Otsuse toetuste eraldamise kohta teeb vallavalitsus.

Projektitoetust, kaas- või omafinantseeringuks saab taotleda jooksvalt ning neid taotlusi menetleb vallavalitsus. Kui taotletav toetus on 1000 või enam eurot, tuleb taotlejal eelnevalt saada vallavalitsuselt kooskõlastus. Sellega peab siis arvestama juba põhifondi projektitaotlust kirjutades. Projektitoetuse maksimummäär on 3000 eurot.

Toetused võib esitada vallavalitsusele vabas vormis, aga jälgida tuleks, et kõik vajalikud andmed, mis määruses nõutud, oleksid taotluses olemas. Soovi korral võib jätkuvalt kasutada valla kodulehel olevaid näidisvorme.

Täpsustati aruandlust

Kui varem määrati aruande esitamise tähtaeg toetuse eraldamise korralduses ning taotleja pidi lähtuma sellest kuupäevast, siis uue korra alusel tuleb toetuse kasutamise aruanne vallavalitsusele esitada ürituse ja projekti toetuse puhul 30 kalendripäeva jooksul pärast raha kasutamise perioodi lõppu. Tegevustoetuse puhul on tähtajaks 31. jaanuar. See tähendab, et juba toetust taotledes tuleb läbi mõelda raha kasutamise periood ning see taotluses kirja panna.

Aruandluses tuleb kõigi toetuste puhul edaspidi välja tuua kogu toetatava tegevuse, kas siis ürituse, tegevusaasta või projekti kogueelarve ning dokumentidega tõendada toetuse kasutamise kulud.

Toetuse tagasinõude õigus tekib vallavalitsusel, kui aruanne ei ole esitatud ka pärast vastava meeldetuletuse saamist. Samuti juhul, kui toetust on kasutatud mittesihipäraselt või taotleja on esitanud taotlemise käigus valeandmeid, mis mõjutasid toetuse maksmise kohta otsuse tegemist.

Kindlasti soovitan uue korraga enne uue taotluse esitamist tutvuda. Korra leiab Türi valla dokumendiregistrist või valla kodulehelt valides esmalt valdkonnad ning seejärel mittetulunduslik tegevus. Küsimuste korral või täiendava abi saamiseks võib julgelt pöörduda terviseedendus- ja kogukonnaspetsialisti Eva Seera poole e-posti aadressil eva.seera@tyri.ee või telefonil 5884 8780.

EVA SEERA
terviseedendus- ja kogukonnaspetsialist

Sotsiaalhooldajad osalesid teabepäeval Viljandis

Türi valla sotsiaalhooldajad Annela, Anneli, Lyana, Kai, Ingrid ning allakirjutanu osalesid 24. jaanuaril koduteenust pakkuva firma Estkeer OÜ teabepäeval Viljandis Pärimusmuusika aidas. Estkeeri teabepäeva eesmärk oli info jagamine neile, kes soovivad koduteenust osutades leida lisatööd oma kogukonnas, kuna Estkeer soovib olla kohalike omavalitsuste partner ja viia koduteenused ka kõige pisematesse maakohtadesse.

Teabepäevale oli kaasatud erinevaid ettevõtteid (Tervise Abi, Otosan, Luwi koolituskeskus, Tena, SleepAngel, ITAK, Jalaravi kliinik, NutriMedical, Digiabi, Kuulmisbuss, Dementsuse kompetentsikeskus, Teresa, Koduandur, Apotheka), kes rääkisid oma valdkonnast ning samas pakkusid oma toodangut eesmärgiga kergendada omastehooldajate tööd oma lähedastega. Pakuti erinevaid ortoose, patju, linu, loodustooteid, dementsetele mõeldud abivahendeid jm. Teabepäeva avas riigikogu liige Helmen Kütt. Muusikalist vahepala pakkus pereansambel Kõlavad Karmoškad.

Sotsiaalhooldajad olid väga rahul, et said uusi teadmisi ning mitte väiksema tähtsusega on üksteisega koos olemine ja suhtlemine väljaspool töökeskkonda.

ASTRIT FEDORITŠ, sotsiaaltööspetsialist

Eakate selts Pihalpuu on juba 5 aastat tegutsenud!

1. novembril 2018 ilmus Türi Rahvalehes kuulutus, mis kutsus eakaid arutlema oma keskuse loomise üle;

5. novembril 2018 kogunes Türi kultuurikeskuse seminariruumi 24 eakamat inimest...

14. veebruaril 2019 tulid kokku algatusrühm ja huvilised, sest vallavolikogult ja vallavalitsuselt olime saanud oma plaanile heakskiidu.

Alguses olime nagu hamstrid ja kandsime kokku vajalikke vahendeid: vallalt vana mööblit ja raadio; osalistelt laud, kohvimasin, veekeedukann; kultuurikeskuselt käterätid, lauamängud; Kaialt kingiks tolmuimeja. Kaia toimetatud on ka praegu kasutuses olev mööbel, mis pärines ühelt Tallinna hotellilt... Nii on siiani jätkunud – vajadusel kõik panustavad. Kui miski on puudu, siis küll meil kodudes leidub – eakas inimene püüab ju kõik alles hoida ja siis „suure südamevaluga" ikka mõnest asjast lahti lasta.

Need viis aastat on loonud mõnusa koosluse, oleme suutnud üksmeeles toimetada, paljude huvitavate inimestega kohtuda, käia reisidel, teatris, olla aktiivsed kaasavasse eelarvesse projekti kirjutama - meie püsivuse tilluke panus seisneb linnapildi vahvates pinkides. Kogu meie elu-olu kajastab kroonika nii pildis kui sõnas - käime ju koos igal nädalal, kõik saab talletatud, et ka ise pärast meelde tuletada ja imestada, kui palju oleme jõudnud!

Ja kõike seda elusama elu nimel ning sõpruskonna toel – viis aastat meie-ealiste elust on oluline aeg!

Oleme tänulikud vallale toetuse eest.

EAKATE SELTS PIHALPUU

Väätsa raamatukogu pakub hispaania keele õppimise võimalust

¿Como estas? (Kuidas Sul läheb?) - Sellise küsimusega algab iga hispaania keele kohviku kokkusaamine Väätsa raamatukogus.

Mida ja kuidas õpitakse keelekohvikutes? Keelekohvik on üks võõrkeele õppimise formaat, mille põhirõhk on kõnekeele harjutamisel, vestlemisel vabas õhkkonnas vastavalt igaühe keeletasemele.

Integratsiooni sihtasutuse andmetel on seesugust keele õppimise ja harjutamise vormi maailmas kasutatud juba ligi paarsada aastat. See taotleb võõrkeele rakendamise oskuse arendamist, loob kuulamise ja rääkimise keskkonna ning tutvustab iseseisva õppimise „tööriistu". Täiendavalt annab enesekindlust ja julgust oma hirmusid ületada ning aitab osalejatel omavahel tutvuda ja sõbruneda. Algajatele mõeldud keelekohvikus toetab kohvikupidaja osalejate kõnet sõnavara nimekirjade, väljendite, fraaside ja lausemallidega. Keelekohvikud on osalejatele tasuta

Idee võimaldada võõrkeele praktiseerimist kohapeal, Väätsal, sai alguse eelmisel aastal raamatukoguhoidja Ulvi Uutari ja õpetaja Ivi Kuke koostöös läbi viidud inglise ja vene keele kohvikute pilootprojektist, mida toetas Eesti kultuurkapital.

Selles osalesid Väätsa põhikooli 5. ja 6. klassi õpilased, kes kogunesid neljal korral kindlaks määratud päeval raamatukogusse ja harjutasid ligikaudu poolteist tundi erinevatel teemadel kõnelemist ja suhtlemist. Keelekohvikus kasutatud mitmesugused aktiivõppemeetodid ja suhtlusharjutused ärgitasid neid suure rõõmu ja innuga vastavas võõrkeeles kaaslastega vestlema. Kokku osales 30 Väätsa põhikooli õpilast.

Sügisel, 18. oktoobril, alustas raamatukogus täiskasvanud õppija nädalal tegevust aga hispaania keele kohvik. Ühelt poolt inspireeris seda käivitama kevadine õpilastele suunatud keelekohvikute projekt, teisalt kohalike lugejate suur huvi, soov ja vajadus õppida hispaania keelt.

Nii lepiti ühiselt kokku, et hispaania keele kohvikud hakkavad toimuma kolmapäevaõhtuti Väätsa raamatukogus. Esimestel koosviibimistel tutvusid keelehuvilised omal soovil hispaania keele algtõdede ja reeglitega, nii häälduse kui peamiste viisakusväljendite ja ka kultuuriliste eripäraga. Vaatasid koos erinevaid õppevideoid ja kuulasid laule ning lasid hea maitsta oliviidel jms.

Märkamatult on selgeks saanud peamised põhimõtted ja üha enam saab koos kaaslastega pidada maha lühemaid ja pikemaidki hispaaniakeelseid vestlusi. Kuid selleks, et oleks rohkem võimalusi erinevatel teemadel erinevate inimestega siin ja praegu rääkida ning keeleoskust arendada, ootan veel grupiga liituma eelnevalt hispaania keelt vähemalt algtasemel õppinud täiskasvanuid. ¡Bienvenidos!

Täpsem info telefonil 5551 5075 (raamatukogu lahtiolekuaegadel) või e-postil: vaatsark@tyri.ee

ULVI UUTAR
keelekohviku juhendaja,
Väätsa raamatukoguhoidja

Türi vallavolikogus 25. jaanuaril

Türi vallavolikogu II koosseis kogunes istungiks 25. jaanuaril 2024 Türi vallavalitsuse haldushoones. Volikogu istungi päevakorras oli üksteist punkti.

• Türi vallavolikogu alaliste komisjonide esimehed tegid ülevaate komisjonide tööst.

• Türi vallavolikogu revisjonikomisjoni 2024. aasta tööplaani kinnitamine. Komisjoni esimees Oleg Kuusik tegi ülevaate revisjonikomisjoni tööplaanist. Türi vallavolikogu otsustas kinnitada revisjonikomisjoni 2024. aasta tööplaani.

• Türi vallavolikogu 30. novembri 2017 määruse nr 10 „Türi valla põhimäärus" muutmine. Türi vallavolikogu otsustas kinnitada Türi valla põhimääruse uues redaktsioonis.

• Mittetulunduslikuks tegevuseks toetuse andmise kord. Türi vallavolikogu kinnitas mittetulunduslikuks tegevuseks toetuse andmise korra.

• Türi vallale kinnisasja omandamise tingimuste täpsustamine ja kinnisasja omandamisega seotud kulude tasumine. Türi vallavolikogu otsustas jätkuvalt kinnitada tahet omandada riigilt Tallinna tänav 2a kinnisasi ja nõustub kinnisasja omandamiseks seatud tingimustega.

• Türi vallale rahalise kohustuse võtmine. Türi vallavolikogu otsustas võtta Türi vallale rahalise kohustuse Türi linnas Mehaanika tänav 1 ja 3 sotsiaalmajade rekonstrueerimiseks (projekti omafinantseeringu tasumiseks).

• Türi vallale kuuluvate metsade majandamise korraldamisest. Türi vallavolikogu otsustas Türi vallale kuuluvates metsades metsa majandamiseks vajalikku raiet raieõiguse võõrandamise kaudu.

• Türi vallavolikogu 25. mai 2023 otsuse nr 53 „Õigusaktidega kohaliku omavalitsuse, kohaliku omavalitsuse üksuse või organi pädevusse antud ülesannete delegeerimine" täiendamine. Türi vallavolikogu otsustas täiendada vallavolikogu 25. mai 2023 otsust nr 53 „Õigusaktidega kohaliku omavalitsuse, kohaliku omavalitsuse üksuse või organi pädevusse antud ülesannete delegeerimine" selliselt, et vallavalitsus täidab PlanS-s sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuse kui planeerimisalase tegevuse korraldaja ülesandeid ja teeb vastavaid toiminguid.

• Türi vallavolikogu kultuuri- ja spordikomisjoni koosseisu muutmine ning komisjoni koosseisu uuesti kinnitamine. Türi vallavolikogu arvas kultuuri- ja spordikomisjoni koosseisust nende avalduste alusel välja Anne Sillamaa ja Jaanus Kopolovetsi ning nimetas koosseisu Rein Liiviku ja Astrit Karpenderi.

• Türi vallavolikogu õigusaktide kehtetuks tunnistamine. Seoses mittetulundusühingu Järvamaa omavalitsuste liit likvideerimisega otsustas Türi vallavolikogu tunnistada kehtetuks vallavolikogu otsused millega nimetati mittetulundusühingu üldkoosolekule Türi valla esindajad.

• Informatsioon – ülevaade sihtasutus Järvamaa korraldatud seminarist.

TÜRI KEVADE KOOL TÄNAB!

Meil on väga hea meel, et kampaania „Türi Kevade kool kutsub üles toetama tunnetustoa projekti erivajadustega lastele!" kogus Hooandja.ee keskkonnas soovitud toetuse. Kampaania kestis 15. detsembrist 2023 kuni 31. jaanuarini 2024.

Toetussummade eest soetame tunnetustuppa väga vajalikud fiiberkiud – kiudoptilised sensoorsed valgustid, mis äratavad lapse tähelepanu ja loovad salapärase meeleolu, peeglid ning interaktiivse mängukeskuse seinapaneeli, mis arendab mälu, värvitundmise ja motoorika oskust ning soodustab häälitsemist. Samuti koondame majast ka teisi tuppa sobivaid vahendeid ning meisterdame neid ka ise.

Tunnetustoa avamise oleme planeerinud 28. märtsile, mil toimub Türi Kevade kooli avatud uste päev. Kõik on oodatud uudistama ning maja ja kooli tegemistega tutvuma.

Toetada oli võimalik Hooandja.ee keskkonnas või kandes oma panus Türi vallavalitsuse arveldusarvele Coop Pangas.

Tunnetustoa loomisele pani õla alla 65 toetajat kogusummaga 1475 eurot.

SÜDAMLIK TÄNU TUNNETUSTOA TOETAJATELE!

INGRIT TALVIST, PILLE LEPIK, HELJE METS, KÜLLI TAALKIS, MARI TALU, KÄTHLIN PUTK, MARIS UUSMAA, RAUL LOIT, HELEN VAHER, STEN PERILLUS, MEELIKE NOORMANN, OLEG KUUSIK, MAIE NURMSALU, ELLE KÜTT, ULLA TISCHLER, RAUNO NURMSALU, RUTT VAARMARI, KRISTI MÄNNILAAN, GERDA NURMSALU, KERLI JAAGUMANN, TRIINU EPLIK, KAIA KAUGERANNA, LEA JÕESAAR, JANAR KELL, KAISI KELL, RAUNO KELL, GERLY PÄRTEL, TOIVO NURMSALU, GÄTHLYN BOBROVSKI, LIISI TOOMSALU, ELO URB, JANELLE LEENURM, WOUT VERLINDEN, MONIKA TOMINGAS, URVE PUUSEPP, JANA MIKK, KADRI KOSK, ENEKEN FLEMING, ANDRES MINN, LIINA SANDER, SIIM KIRSS, KRISTINA IVASK, MARJE KASK, SULEV ULP, CARMEN RAHUOJA, RAIT RATTIK, KATRIN JÜRJO, MARJA RIHO, VIKTORIA TAMM, KRISTINA KÄND, JÜRI KALJUNDI, ÜLLE MÜLLER, KAIRI GANSEN, MAIKEN HEIN, ANNELI KIRSPUU, TRIIN PÄRNA, ASTRID KARPENDER, EVELYN JASSON, EVELIN METSIS, INGRID HIIS, MAREK PÕLDMA, MARGE PENER, PILLE MARRANDI, CAROLIN VENDELIN ja TÜRI VALLAVALITSUS.

Valge Maja 100. Raamatukogu vestlusõhtu „Mina õppisin/töötasin siin"

Valge Maja saab 100aastaseks. Pea kõikidel türikatel on oma mälestus Türi algklasside majast (täna tuntud ka valge maja nime all)- kes omandas seal majas oma esimesed tarkuseterad või kelle järeltulijad on alustanud seal kooliteed, kes õpetanud või lihtsalt töötanud. Meist enamikul on mingi seos selle majaga. Täna toimetavad selles auväärse vanusega majas Türi raamatukogu ja vallamaja.

2024. aastal saab Valge Maja 100aastaseks. Kui see maja rääkida oskaks, kui palju huvitavat oleks tal meile pajatada. Me ei saa küll panna rääkima maja, aga meil on mitmeid endisi õpilasi ja õpetajaid, kes on olnud selle majaga seotud, kel on omad mälestused seal oldud ajast ja need inimesed moodustavadki raamatukogu uue ürituste sarja „Mina õppisin/töötasin siin" külalised.

Lisaks sellele, et meie külalised on õppinud Türil, on nad ka oma täiskasvanueas väga edukad ja tegusad inimesed. Meie vestlusõhtutel räägivadki nad oma mälestusi kooliajast ning ka sellest, kuhu tee on viinud neid peale kooli ja millega nad täna tegelevad.

Esimene vestlusõhtu „Mina õppisin/töötasin siin" saab teoks 20. veebruaril kell 17.30. Vestluste sarja avaesineja on Türi alglasside maja pikaaegne õppejuht, Türi valla kuldmärgi omanik Elle Raudsepp.

ASTRID KARPENDER, Türi raamatukogu direktor

EHAVALGUS

Hea 60+ seltskond!
Olete 18. veebruaril 2024. a taas oodatud Türi kultuurikeskusesse
algusega kell 15 seltsi Ehavalgus algatusel muhe õhtupoolik
meile esinevad Lahedad Mutid Lahedalt
tantsumuusika duolt Andante
Osalustasu 7 eurot Teave tel 504 7330

TEAVE

Tasuta õigusabi eakatele Türil kultuurikeskuses kella 10–13
5. ja 19. veebruaril
4. ja 18. märtsil
8. ja 22. aprillil
13. ja 27. mail
Teave tel 504 7330 Eha Pehk

KULTUUR

R 9.02 kell 19 Mikk Tammepõld (Dramamama) ja Tõnu „Tõun" Timm (Jäääär) Türi kultuurikeskuses. Piletid eelmüügist 15/13 € müügil Piletilevis ja Türi kultuurikeskuses. Kontserdi päeval ja kohapeal täispilet 20 € ja sooduspilet 18 €.

R 9.02 kell 19 Lõuna-Järvamaa mälumäng Oisu rahvamajas.

L 10.02 kell 10.15–11.45 Meigipidu- sõbrapäeva tuur Türi kultuurikeskuses. Kõiki noori meigihuvilisi ootame Meigipeo sõbrapäeva tuurile! Sõbrapäeva tuuril teeme meiki, kasutame puhtaid ning looduslikke mineraallauvärve, soovi korral saab lisada ka sädelusi ning muidugi ootab kõiki osalisi ka kingitus! Üritus on suunatud eelkõige noortele neidudele vanuses 9–14, kuid muidugi võivad kursusel osaleda ka pisut nooremad või vanemad huvilised. Kursuse pilet on 35 €/osaleja. Sõbrakombo pilet 65 €/2 osalejat. Pilet sisaldab: 1,5 h kursust koos juhendaja(te)ga, kõiki vahendeid ja tooteid, kingitust, diplomit.

L 10.02 kell 12 Väätsa rahvamajas Talvelaul 2024- tähistame draakoniaasta saabumist! Üles astuvad Järvamaa koolieelikute ja algklasside ansamblid, kes laulavad laule talvest ja draakonitest. Tule kuulama, vaatama ja mängima! Sündmus on TASUTA. Avatud on SinuMinis minipannkoogikohvik.

L 10.02 kell 18 Segarühm Väiksed Viisud saavad KÜMME! Kõik on oodatud sünnipäevakontserdile Türi kultuurikeskusesse. Pilet 5 € (alla 12-aastased tasuta!). Pileteid saab osta Türi kultuurikeskusest või mõne oma tuttava tantsija käest, tasumine vaid sularahas.

T 13.02 kell 14 Sõbrapäeva puhul kutsuvad Kabala rahvamaja ja raamatukogu kõiki lapsi rahvamajja külla, et mõnusalt aega veeta ning ühiselt kingitus meisterdada, küpsetada ja lustida. Tule hea tuju ja armsa sõbraga! Üritus on tasuta.

T 13.02 kell 16 Käru põhikool, rahvamaja ning noortetuba kutsuvad Käru simmaniplatsile vastlapäeva tähistama! Tähistame draakoniaasta algust, ehitame lumest draakoni ning laseme liugu. Kokku kogutud jõulukuused aitavad süüdata suure lõkke. Sooja annavad ka lõbusad mängud, maitsev vastlakukkel ja soe tee. Vastlapäev kestab libiseva graafikuga kuni 3 tundi. Tule kogu perega, koos on lõbus!

K 14.02 kell 18:30 Tiffany tehnikas vitraaži töötuba Oisu rahvamajas. Sõbrapäeva puhul meisterdame Tiffany tehnikas südamekujulise vitraaži. Vitraaži töötoa viib läbi Kazimiera Vellemaa. Osalustasu 10 €. Palume töötuppa end 12. veebruariks ette registreerida: andra.kultuur@tyri.ee/534 0355.

K 14.02 kell 19 Komöödiateatri etendus kahes vaatuses „Lumevangis" Türi kultuurikeskuses. Piletid hinnaga 23/21 € müügil Piletilevis ja Türi kultuurikeskuses. Soodustuse saajatel palume kaasa võtta soodustust tõendav dokument (nõutav kohapeal). Kestus 2 tundi ja 30 minutit.

N 15.02 kell 13 Väärikate ülikooli loengupäev Türi kultuurikeskuses. Loengupäeva külalised ja teemad: Kätlin Kukk (SEB turbekeskuse turbejuht)- „Turvalised rahaasjad". Kristi Raava (psühholoog)- „Miks on loodust inimesele vaja?" Kohvipaus 3 € (võta kaasa oma tass). Info: kristina.gudinas@ut.ee/503 9073.

R 16.02 kell 19 Sõbrapäeva kinoõhtu filmiga „Elu ja armastus" EST 2024 Oisu rahvamajas. A. H. Tammsaare samanimelisel romaanil põhinev mängufilm viib meid ühe ootamatu armastusloo keskmesse. Elu ja armastuse järskude pööretega seisavad silmitsi kaks eesti kirjandusest tuntud ikoonilist tegelast, Irma ja Rudolf. Piletid 6/5 €

R 16.02 kell 18 Järvamaa kultuuripreemiate 2023 üleandmine Türi kultuurikeskuses (kutsetega).

P 18.02 kell 15 Klubi Ehavalgus meeleolukas pärastlõuna Türi kultuurikeskuses.

P 18.02 kell 15 Väätsa rahvamajas näitetrupp Poolvillased etendus „Kirvega kurge püüdmas". Komöödia, mis põhineb John Patrick „Opal`s Husband" ainetel. Pääse 10 € (müügil kohapeal). Avatud on kohvik.

E 19.02 kell 19 Kinoõhtu filmiga „Elu ja armastus" EST 2024 Türi kultuurikeskuses. Piletid 6/5 €

T 20.02 kell 11 Viljandi Laste- ja noorteteater Reky etendus „Eesti muinasjutud" Türi kultuurikeskuses. Meil kõigil on oma lemmikmuinasjutud lapsepõlvest, mida mäletame ka siis, kui oleme juba suured. Nüüd jõuavad meile lapsepõlvest armsaks saanud Eesti muinaslood ka meie tänaste laste ette. Etenduse idee ja lavastus: Kadri Paldra. Etenduse pikkus: 50 minutit. Piletid hinnaga 12 € müügil Türi kultuurikeskuses. Info ja broneerimine: 5340 1397 (Türi kultuurikeskus), 514 0046 (Reky).

T 20.02 kell 18 Eesti Vabariigi 106. aastapäevale pühendatud kontsert Oisu rahvamajas. Üritus on tasuta. Meie riigi sünnipäevale pühendatud kontserdil esinevad kohalikud lauljad, tantsijad ning pillimehed.

T 20.02 kell 18 Kinoõhtu filmiga „Elu ja armastus" EST 2024 Kabala rahvamajas. Piletid 6/5 €

K 21.02 kell 18 Eesti Vabariigi 106. aastapäevale pühendatud kontsert Kabala mõisas. Kontserdil esinevad Kabala suured ja väikesed lauljad, tantsijad ning pillimehed. Üritus on tasuta.

K 21.02 kell 19 Kinoõhtu filmiga „Elu ja armastus" EST 2024 Kädva Küla seltsimajas. Piletid 6/5 €

N 22.02 kell 18 Eesti Vabariigi 106. aastapäevale pühendatud kontsert-aktus Türi kultuurikeskuses. Tunnustame Türi valla aasta tegu 2023 ning aasta tegija 2023 laureaate ja kuulutame välja aasta küla 2023. Esinevad Türi kultuurikeskuse ringid. Sündmus on tasuta ning kõik on oodatud osa saama!

N 22.02 kell 19 Kinoõhtu filmiga „Elu ja armastus" EST 2024 Käru rahvamajas. Piletid 6/5 €.

R 23.02 kell 19 Lavastuslik dokumentaalfilm „Pitka legend" EST 2023 Oisu rahvamajas. Esimese Eesti admirali ja tema ajastu lugu. Sissepääs prii.

L 24.02 Eesti Vabariigi 106. aastapäeva tähistamine Kärus.

Kell 7.30 – pidulik lipu heiskamine Käru keskväljakul. Vabadussõjas langenutele pärja asetamine Käru kirikus. Mälestushetked Käru kalmistul. **Kell 10** – Käru rahvamajas teemaline viktoriin, Dokumentaalfilm „Pitka legend" (50 min). Tasuta. **Kell 12.00** – Pidulikud hetked Kädva küla seltsimajas. Dokumentaalfilm „Pitka legend" (50 min). Tasuta.

L 24.02 kell 10 Eesti Vabariigi 106. aastapäeva pidulik tseremoonia Türi kesklinna kalmistul.

L 24.02 kell 11 Kogunemine Oisu pargis mälestusmärgi juures. Pärast väikest mälestushetke algab 6 km matk. Ürituse lõpetame traditsiooniliselt Oisu rahvamajas viktoriini ja tordiga. Korraldajad Oisu kultuuri ja arengu selts koos rahvamajaga.

P 25.02 kell 18 Eesti Vabariigi 106. aastapäeva tähistamine Väätsa rahvamajas- esineb Paul Neitsov. Avatud on kohvik PiiriPealne. Piletid 10/7 € müügil Piletilevis, Türi kultuurikeskuses ning Väätsa rahvamajas. Piletiinfo ja sündmuse teave 5556 2601

K 28.02 kell 19 Kellerteatri triller „Afäär" Türi kultuurikeskuses. Liina Tennosaar, Rauno Kaibiainen ja Riho Rosberg David Foley ootamatute pööretega Kellerteatri trilleris "AFÄÄR". Edukas ja rikas ehtekunstnik Camille Dargus elab Soho glamuurses katusekorteris. Tüdinuna ühest järjekordsest igavast vastuvõtust, veab Camille endale koju noore ettekandja Billy. Leitud noormehes on aga varjul rohkem, kui pealtnäha paistab ja peagi tuleb naisel kutsuda turvamees Ted, et jultunud Billy korterist välja visata. Nii algab ootamatute pöörete ja topeltmängudega teekond minevikku, mida Camille on püüdnud unustada. Täispilet 23 €. Õpilane/ tudeng/ pensionär 20 €. Piletid müügil Fientas, Piletilevis ja Türi kultuurikeskuses.

R 1.03 kell 19 Lõuna-Järvamaa mälumäng Türi kultuurikeskuses.

P 3.03 kell 14 Lauluklubi kokkusaamine Türi kultuurikeskuses.

T 5.03 kell 11 ja kell 12 Teatrikese etendus „Havi keelest, havi meelest" Türi kultuurikeskuses. Muinasjutt regilauluga. Laval on pärimus. On esemeid, lummavaid hääli, on lavastus lastele Oskar Kallase põhjal. Piletid müügil Piletilevis ja Türi kultuurikeskuses, info 5340 1397 info.kultuur@tyri.ee. Kestus 30 min. Pilet 9 €. Nooremad kui 1-aastased lapsed võivad ilma piletita pileti ostnud täiskasvanu süles istuda. Saatjapilet 7 €. Ühe täispileti kohta kehtib üks saatjapilet last saatvale täiskasvanule. Sooduspilet 8 €. Kehtib 10 või enama liikmega rühmale. Teatripiletite ettetellimine 777 3445. Lasteaedade ja koolide puhul iga 10 pileti ostul lisandub üks pääse õpetajale tasuta.

K 6.03 kell 18 Naistepäeva kontsert ansambliga Alamakstud Härrad Oisu rahvamajas. Daamidele tasuta, härradele pilet 7 €. Avatud kohvik, kus arveldame sularahas.

K 6.03 kell 19–22:30 Kaisa Ling Thingi naistepäeva tuur 2024 „Rind ette" Väätsa rahvamajas. Kontsertõhtul kõlavad emakeelne palaganibluus ning sütitavad kõned inspireerivatelt Eesti feministidelt. Avatud on kohvik, istumine laudades. Kultuurikatlast alguse saava tuuriga innustab ansambel kõiki inimesi, naisi, mehi ja teisi julgelt rinda ette lööma ning rõõmu mitte unustama. Uksed avatakse kell 18, sõu kell 19. Vabalt valitud kohad laudades või tooliridades. Tavapilet: 25 €. Grupiliikme soodustus (5+inimest): 22 €. Pensionär, õpilane: 20 €. Pilet ukselt: 30 €. Piletid müügil Fientas. Info 5556 2601.

N 7.03 kell 18 Kabala piirkonna mälumängu seeria 5. mäng Kabala rahvamajas. Küsimused koostab Mati Roosmaa. Info 523 7398.

R 8.03 kell 19 Naistepäevaõhtu mõnusa muusika, tordi ja veiniga Türi kultuurikeskuses. Musitseerivad Marianne Leibur ja Raivo Tafenau. Piletid eelmüügist 15 €, samal päeval kohapeal 20 €. Piletid müügil Piletilevis ja Türi kultuurikeskuses. Info 5340 1397.

L 9.03 kell 17 Käru rahvamajas Alburahva Teatri lõbus põnevik „Võõras mees majas", autor Külliki Veede, lavastaja Tiit Tammleht. Tegelased: Aire Pitk, Erko Elmik/ Tiit Tammleht/ Andres Kaitsa, Merike Kernu, Maarja Liiv/ Mare Kabel, Küllike Veede, Leo Valdvee/ Veljo Kukk, Kalev Lusmägi/ Enno Roos,/Vello Kreitsmann/ Viljar Saarsalu/ Koit Pilipenko. Piletid hinnaga 5 € müügil kohapeal.

*__Kell 18__ avatakse Käru kõrts, kus on võimalik nautida naistepäeva romantilist õhtusööki. Laua broneerimine 487 6940.

L 9.03 kell 21 Naistepäeva pidu Väätsa rahvamajas. Tantsuks mängib ansambel KLUBI. Pilet 15 €. Info ja laudade broneerimine 5556 2601.

NÄITUSED

1.02–13.03 Birgit Vaarandi fotonäitus „Taimemaailm" Türi kultuurikeskuse klaassaalis

5.–28.02 Ühisnäitus „Ööliblika sõbralik teokast" Türi kultuurikeskuse galeriis. Graafika, maal, keraamika. Osalevad kunstnikud Kris Ojasuu, Joonas Parve, Sander Raudsepp, Merike Tamm.

RAAMATUKOGUDES

Türi raamatukogus

13. veebruar kell 17.30 Vestlusõhtu koduloolase ning raamatu "Järvamaa tantsu- ja laulupeod" autori Tiiu Saaristiga

17. veebruar kell 12 Mudilaste lastehommik

20. veebruar kell 17.30 Valge Maja 100 kohtumisõhtud. Mälestusi jagab Türi valla kuldse aumärgi omanik, endise algklassidemaja pikaaegne õppejuht Elle Raudsepp

Timm ja Tammepõld tulevad Türile

Mikk Tammepõld (Dramamama) ja Tõnu „Tõun" Timm (Jäääär) on muusikud ja head sõbrad, kes juba mõnda aega ka ühiselt laule kirjutavad ja koos esinevad. Juba 9. veebruaril annavad nad kontserdi Türi kultuurikeskuses.

„Veebruaris läheme Tõuniga väikesele tuurile kohtadesse, kus teame, et meid ootavad head inimesed ja soe vastuvõtt. Võtame kaasa oma parimad pillid, ilusaimad laulud ja muidugi muhedad jutud," sõnab Mikk Tammepõld. „Plaanis on nende kontsertidega tuua rõõmu ja soojust pikkadesse talveõhtutesse," lisab Tõnu Timm.

Mõlemad muusikud elavad hetkel väiksemates Eesti paikades - Mikk Elvas ning Tõnu Muhus - ja naudivad suurlinna melu asemel väikeste kohtade võlu.

„On rohkem vaikust ja rahu, elutempo on aeglasem, mis omakorda annab rohkem võimalusi muusikale pühendumiseks," kinnitab Mikk. „Tõun ja tema muusikalised tegemised on mulle juba lapsepõlvest tuttavad. Jäääär oli väga populaarne üheksakümnendatel, kui mina teadlikumalt muusikat kuulama hakkasin.

Usun, et muusikuid mõjutab suurel määral see n-ö muusikaline lugemus, mis neil on - ja küllap seetõttu me Tõuniga ka koos muusikat teeme ja omavahel hästi klapime. Meil on mingi sarnasus ja ühised jooned, kuid samas oleme piisavalt erineva käekirjaga, et protsessi ennast ja tulemust kuulaja jaoks põnevana hoida."

„Paar aastat tagasi, kui kirjutasin ühte laulu („Tüdrukud tantsivad"), tekkis mul mõte, et Tõuni pillimäng sobiks sinna ideaalselt ja nii käisingi välja mõtte teha miskit koos," räägib Mikk.

„Just, Mikk pakkus välja: teeme EP, kus tema panustab paari ja minagi paari oma looga," jätkab Tõnu. „Koos esitame ja teeme seaded. No täpselt see, mis mulle sobib! Ja esimene ühine lugu – „Tüdrukud tantsivad" - sai nii õige, et isegi Riho Sibul kiitis seda täiuslikuks."

„Mulle meeldib Miku põhjalikkus, loo küpsetamise protsessi nautimine, ainult nii see ilu sündida saabki. Kui ühel meist on parasjagu rohkem uusi viisijuppe, siis teine toetab kohe arranžeerimis-ideedega ja järgmisel hetkel vastupidi. Meile on teineteise tugi väga sobinud," lisab Tõnu.

Mikk Tammepõld ja Tõnu Timm astuvad koos üle Türi kultuurimajas 9. veebruaril kell 19.

Piletid on müügil Piletilevis hinnaga 15 € (sooduspilet pensionärile ja õpilasele 13 €), kontserdipäeval hinnaga 20 € (sooduspilet pensionärile ja õpilasele 18 €).

VANA JA UUS

Järvamaa Kodutütred asetavad pärgi Türi vabadussõja mälestusmärgi jalamile 1937. aastal.
Monumendi kavandi autoriks oli Anton Starkopf ja mälestusmärk avati pidulikult 20. juulil 1924. aastal.
Samba pühitses tolleaegne Türi koguduse õpetaja Paul Kuusik.
FOTO: RENE VILJATI KOGUST

Tartu rahu aastapäeva tähistamine Türi vanal kalmistul 2. veeruaril 2024. FOTO: TEET REIER

UUED KODANIKUD
ADEELE ARMAS, NORA, OLIVIA, LUCAS
Palju õnne!

KoldeTuli
www.koldetuli.ee

Kütteklotsid (puisteruum) märg	29 €/rm
Kütteklotsid (puisteruum) kuiv	49 €/rm
Halupuu lepp 45-60 cm märg	59 €/rm
Küttepinnud märg (~2,5 rm/pakk)	65 €/pakk
Halupuu kask 50 cm märg	69 €/rm
Halupuu lepp 30 cm kuiv	85 €/rm
Kuiv kütteklots 40L (48 võrku)	283 €/alus
Kuiv lepp 30 cm 24L (60 kohvrit)	359 €/alus
Kuiv kask 30 cm 24L (60 kohvrit)	394 €/alus

Nüüd ka e-pood, kus järel - ja osamakse võimalus !!!
Tel 516 0288 Türil

Rati OÜ
ENERGIALAHENDUSED
ratienergia@gmail.com
Tel 518 3495 • www.rati.ee
Õhksoojuspumpade kalorifeeride ning kliimaseadmete survepesu ja desinfitseerimine
õhk-vesi soojuspumbad • õhk-soojuspumbad

TÜRIL ÕMBLUSTÖÖD
JA RIIETE PARANDAMINE
HELISTA 5855 3231

TÜRI-ALLIKU KÜTTEKONTOR
MÜÜA LÕHUTUD LEPAPUID
MÜÜGIL 25-60cm
KASEBRIKETT
Tel. 51 66 305
AllikuGrupp

MÜÜME JA HINDAME SINU KODU!
Kõik teenused ühest kohast!
Kinnisvara müük, üür, konsultatsioon, hindamine ja seadustamine!
Võta ühendust!
Lea Kerma
512 4236
lea.kerma@arcovara.ee
ARCO VARA

Südamekodud
Otsime
Käru Südamekodusse
HOOLDAJAT

TÖÖKOHAST
Hooldaja töölesanneteks on eakate hooldamine ja abistamine igapäeva toimingutes. Hooldusplaani täitmine ja abistamine ravimite manustamisel. Elanike kaasamine igapäevasesse tegevusse arvestades tema soove, tervislikku seisundit, meeleolu ja võimeid.

ETTEVÕTTEST
Südamekodud on parim kodulähedane hooldusteenuse pakkuja, kuhu kuulub 10 hooliva teenindusega ja hubase keskkonnaga eakatekodu üle Eesti. Südamekodudes elab üle 600 eaka ning ettevõte annab tööd ligi 400-le inimesele üle Eesti.

OOTAME SINULT
- hooldustöötaja tunnistus
- soov inimesi aidata
- täpsus, korrektsus ja pingetaluvus
- hea koostöö- ja suhtlemisoskus
- positiivne ellusuhtumine ja empaatiavõime

KASUKS TULEB
- varasem töökogemus
- vene keele oskus suhtlustasandil
- arvutisoskuse algtase

SIND OOTAB
- professionaalne ja toetav meeskond
- võimalused täiendkoolitusteks
- töötasu kuni 1100 eurot
- pikaajaline ja stabiilne töö
- head töötingimused

Kandideerijal palume saata oma CV karu@sudamekodud.ee
Kontaktisik Heili Burmeister, Käru Südamekodu juhataja, +372 517 2057

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK
HINDPERE OPTIKA
16. veebruar alates 10.00
TÜRI NOORTEKESKUSES
Etteregistreerimine (kell 8-16)
telefonil 5323 2454
*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikeseprillid
EESKUJULIK ETTEVÕTE
Silmade kontroll 20€, prilliostjale TASUTA!

Türi Rahvaleht

Türi, Hariduse 3,
72213, Järvamaa
Tel: 513 3385
E-post: teet.reier@tyri.ee
Tegevtoimetaja: Teet Reier
Korrektor: Kerli Rhede
Küljendaja: Teet Reier
Raamatupidaja:
Signe Tõõtsu

Trükkija: AS Kroonpress
Levitaja: Omniva
Väljaandja:
Türi Arengu Sihtasutus

Türi Rahvaleht tuleb iga kuu alguses kõikidesse Türi valla postkastidesse tasuta.
Trükiarv on 5700 ja lugejaid u 11 000.

Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt toimetuses või e-posti teel teet.reier@tyri.ee või uudised@tyri.ee

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada.

OSTAN
IGASUGUSEID VANU FOTOSID
JA KOOLILÕPU MÄRKE
TÜRI FOTOGRAAF
RENÈ VILJAT
Tel 525 8325
reneviljat@gmail.com

Ale talu müüb nisu ja otra. Koit Teder 515 3808.

Rehvitööd, auto-remont. Viljandi tn 9 telefon 507 7070

OSTAN
GARAAŽI /
VÄIKSEMA LAOHOONE
TEL: 555 644 64

SPEQ AGRI
FEKAALIVEDU
VÄLIKÄIMLATE RENT
TRANSPORDITEENUS
tel. +372 452 2002
e-mail:agri@speq.ee
www.fekaaliabi.ee
www.speqagri.ee

Metsakeskus.ee
Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
info@metsakeskus.ee
Tel: 56 111 900

Tallinn - Väätsa - Tartu - Võru - Kuressaare

Kaisa Ling Thing

5. - 9. märts 2024

Naistepäewa tuur

Rind ette!

Lugupeetavad!

Palun tulge 6. märtsil kell 19 Väätsa Rahvamajja tähistama naistepäeva koos Kaisa Ling Thingiga.

www.kaisalingthing.ee

Eesti Vabariigi 106. aastapäeva tähistamine

Väätsa rahvamajas

25. veebruaril kell 18.00

PAUL NEITSOV

Avatud kohvik „PiiriPealne”

Pilet: 10 eurot, sooduspilet 7 eurot.
Müügil Väätsa rahvamajas, Türi kultuurikeskuses ja Piletilevis.

Piletiinfo ja sündmuse teave tel: 55562601

TAURE
Tehnika 8,Türi

TRAKTORITE TEHNOÜLEVAATUS
2024. aastal

Teave ja tellimine
tel. 384 6666 või 516 7037

8. märts kell 8.30 Oisu töökoda
8. märts kell 10 Kabala töökoda
28. märts kell 8.30 Oisu töökoda
11. aprill kell 8.30 Oisu töökoda
11. aprill kell 10 Kabala töökoda
11. aprill kell 12 Taikse töökoda
16. aprill kell 9 Kolu kuivati
16. aprill kell 10 Kuutoki talu
18. aprill kell 9 Laupa töökoda
18. aprill kell 10.30 Särevere töökoda
23. aprill kell 10.30 Änari töökoda
25. aprill kell 9 Põikva töökoda
29.aprill kell 8.30 Oisu töökoda

Eesti Vabariigi 106. aastapäeva kontsert

20. veebruar, kell 18.00
Oisu rahvamajas

Esinevad kohalikud lauljad, tantsijad ja pillimehed.

21. veebruar, kell 18.00
Kabala mõisas

Esinevad kohalikud lauljad, tantsijad ja pillimehed.

Eesti Vabariigi 106. aastapäevale pühendatud

kontsert - aktus

Türi kultuurikeskuses N 22. veebruaril kell 18

Tunnustame Türi valla AASTA TEGU 2023 ja AASTA TEGIJA 2023 laureaate ning kuulutame välja AASTA KÜLA 2023.

Esinevad Türi Kultuurikeskuse ringid.

Sündmus on tasuta ning kõik on oodatud osa saama!